

BONG, J M

[Den lille byggmästaren...] Byggmästaren på landet ... : Med träsnitt. 4:e uppl.

Stockholm
1895

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Polym
Saml

Allmännyttigt handbibliotek. N:r 115.

BYGGMÄSTAREN PÅ LANDET.

En enkel handledning för menige man
att själf uppföra enkla byggnader,
så väl vanliga trähus som

RESVIRKESBYGGNADER.

AF

J. M. BONG,

Förf. till Den lilla målarboken, Den lilla murarboken, Redskapsfabrikanten
på landet, Lilla svarfvarboken, Förbättraren af landtmannaretskap, Hjelpreda
vid lagning samt Byggmästaren, Byggnadssnickaren, Möbelsnickaren och
Metallarbetaren på landet.

MED TRÄSNITT.

Pris: 50 öre.

På Sigfrid Flodins förlag till salu i alla boklädor:

Handbok i Svenska Trädgårdsskötseln

af E. Lindgren, A. Pihl och G. Löwegren.

Det fullständigaste originalarbete i trädgårdsskötseln, som hos oss utkommit. I nio afdeln., innehållande:

1:sta afdeln.: Inledning till trädgårdsskötseln. Af E. Lindgren. Med 76 träsnitt. 3:e upplagan. 1 kr. 50 öre.

2:a afdeln.: Köksväxtodling. Af E. Lindgren. Med 15 träsnitt. 4:e uppl. 1 kr. 50 öre.

3:e afdeln.: Frukttodling på kalljord. Af A. Pihl. Med 96 träsnitt. 3:e uppl. 1 kr. 75 öre.

4:e afdeln.: Frukttodling under glas, omfattande skötseln af de för odling i drifhus eller kaster viktigaste frukträds- och bärbuskarterna, äfvensom odling af ananas och drifning af smultron. Af Axel Pihl. 2:a uppl. Med 33 träsnitt. 1 kr. 75 öre.

5:e afdeln.: Trädplantering, omfattande uppdragning, plantering och skötsel af alla de träd och buskar, som anses kunna fortkomma i det fria inom Sverige. Af Erik Lindgren. Med träsnitt. 3:e uppl. 1 kr. 75 öre.

6:e afdeln.: Blomsterodling på fritt land. Af Georg Löwegren. 2:a uppl. 3 kr. 50 öre.

7:e afdeln.: Krukväxtodling i växthus och boningsrum. Af G. Löwegren och E. Lindgren. 2:a uppl. 4 kr.

8:e afdeln.: Trädgårdsanläggningskonst, Törnrosens odling på fritt land och Blomsterdrifning under vintern, af Erik Lindgren, samt **Trädgårdskalender,** af Erik Lindgren, Axel Pihl och Georg Löwegren. Med 2 större litogr. planscher och 112 träsnitt. 2:a uppl. 3 kr.

9:e afdeln.: Växtnomenclatur, innefattande de i Sverige vilda och odlade växternas slägt- och artnamn samt vanligare botaniska termer, deras betydelse och betoning, jemte förklaring af förkortade autorsnamn. Af C. Vilh. Hartman. 2 kr. 50 öre.

"Hvad vi förut vid flera tillfällen yttrat om detta förträffliga arbete gäller jämväl i fullt mått om slutet af detsamma. Den rikaste erfarenhet möter oss på hvarje blad, ingen del af den svenska trädgårdsodlingens område är oberörd, och framtällningssättet är enkelt, klart och lättfattligt. Författarne hafva genom verkets utarbetande gjort sig förtjenta af alla svenska trädgårdsodlares tacksamhet och rest sig sjelfva ett minne, som sent skall förgå. Arbetet borde intaga ett af de allra främsta rummen å hvarje svensk trädgårdsmästares eller trädgårdsodlares bokhylla."

Ordspråk, sanna språk.

6,500 bevingade ord ur folkets mun. Samlade af G. A. L—n. 1 kr. 25 öre.

BYGGMÄSTAREN PÅ LANDET.

En enkel handledning för wägnings-
att gälla upptörs enkla byggnader
så väl som till byggnads

RESVIRKESBYGGNADER

J. M. BORG

NORRKÖPING

M. W. WALLBERG & Co BOKTRYCKERI

1895.

Vanliga trähus.

För en byggnads uppsättande erfordras: ett säkert vattenpass, en större vinkel och en rätskifva.

Om vattenpasset ej är riktigt och väl gjordt, kan det på ett tiotal meters längd göra en större lutning. Jag vill därför först beskrifva det enklaste och säkraste sättet att förfärdiga detsamma.

Afskär och upphyfla ett brädstycke af 60 centimeters längd och minst 30 cm:s bredd, uppfoga dess ena kant grad och drag med ett strykmått en linie på sidan, 3 mm från kanten. Utmät därefter brädets midt och gör en punkt i den uppdragna linien. Tag nu en cirkel, sätt dess ena ben i den på linien i midten befintliga punkten och utsträck det andra nära andra änden af brädet. Gör äfven där en punkt i linien, samt likaledes en på den motsatta änden. Utspänn nu cirkeln, t. ex. till 40 cm, och sätt dess ena ben i den ena vid änden befintliga punkten samt rita med det andra en del af en cirkelbåge vid brädets öfre kant. Flytta sedan cirkeln till punkten vid andra änden och uppdrag ytterligare ett stycke cirkelbåge vid brädets öfre kant, så att dessa cirkelars korsa eller skära hvarandra. Om nu en linial lägges med ena änden midt på den punkt, där cirkelarne skära hvarandra, och med den andra på den på midten varande punkten, så erhålles den linie, som önskas för snöret. Återstoden af vattenpassets förfärdigande är så vanligt, att ingen beskrifning däröfver torde erfordras. Likväl bör nämnas, att träden icke bör vara mer än dubbeltvinnad; ty grof tråd och lätt lod duga icke.

Enklaste sättet att förfärdiga sig ett lod är följande:

Borra ett hål i en träbit 3 cm djupt, med en borr af omkr. 2 cm:s diameter eller bredd. Nedsätt däri en järntrådsögla, i form af en hårnål, men låt den stå 3 mm öfver träets öfre kant. Fyll sedan hålet med smält bly, och lodet är färdigt.

Vidare erfordras en större vinkel af omkring 2 meters längd på hvardera benet. För att förfärdiga en sådan upphyflas, af minst 25 mm:s bräder, två ribbor, 10 cm breda och af förutnämnda längd. Dessa hoptapas och förses med en sned skifva, på samma sätt som en vanlig famnstake. För att få vinkeln säker, är bäst att upprita en vinkel på en större dörr eller ett slätt golf, på samma sätt som vid vattenpassets förfärdigande är nämnt. Härtill erfordras likväl en större cirkel, hvarför man kan begagna en träspjåla af något öfver 1 meters längd, borra ett hål vid hvardera änden samt förse dessa med hvasspetsade spikar och begagna spjålan på samma sätt, som vid vattenpasset är sagdt angående cirkeln.

Om grundens utstakning och murning samt afvägning.

När platsen är utsedd för byggnaden, nedsättas fyra störar, så att de stå 30 cm längre från hvarandra, än man vill hafva byggnadens längd och bredd. Sedan uppgräfvos grunden, tills fast botten erhålles, då platsen utstakas och afväges på följande sätt.

Nedslå en påle, 30 cm ofvan marken, i det hörn, där jordbotten är högst. Därefter nedslås ytterligare en annan, efter snöret, på 180 cm:s afstånd därifrån, och afskäres, efter vattenpasset, till samma höjd som hörnpålen. Lägg nu den förr omnämnda vinkeln på dessa pålar (med dess ena kant mot snöret) och nedslå äfven på gafveln, i riktning efter vinkelns andra sida, en påle på 180 cm:s afstånd och afskär den efter hörnpålen, likaledes efter vattenpass.

Om nu vinkeln lägges på dessa tre pålar, så kan man med ögat afsikta de två motsvarande hörnens höjd

och riktning. För att få den andra ändens hörn i vinkel, kan man förfara på samma sätt, eller ock först mura långsidan färdig samt lägga vinkelns ena sida efter den och nedrikta en stör efter vinkelns andra ben; dock så långt bort, som byggnaden skall blifva lång. På det att man äfven där må få veta, huru höga knutstenar behöfvas, lägges en rätskifva på långsidans färdigmurade hörn, som afriktas med vattenpasset. Man får då på samma sätt, som förut är nämndt, veta det motsvarande hörnets höjd och vinkel.

Nämnas bör, att det alltid är bättre att lägga grunden först, äfven om icke mer än ett stenhvarf behöfves, och icke, som vanligen brukas, endast lägga knutstenarne och sedan mura under syllarna, sedan byggnaden är uppsatt. Att så gå till väga medtager dubbelt så lång tid. Man bör äfven tillse, det stenarne komma att sammanbinda hvarandra, d. v. s. att öfre stenens midt kommer att ligga öfver den undres fog (skarv).

Nu snörslås syllarna och afbilas grada, äfven på deras undre kant. Då detta är gjordt, upplägges den ena tvärsyllen på knutstenarne, hvarefter man tager till rätskifvan, som af två personer sättes på sidan, jämnt med syllens nedre kant. En annan tager vattenpasset och påsätter detsamma, då det synes om någon af syllens ändar ligger högre eller lägre än den andra. I senare fallet underlägges syllens ände, tills den ligger vågrätt, då den som vanligt nedfalles på stenarne. Likväl bör man noga se till, att syllen står rätt upp, innan den neddrages. Nu upplägges andra ändens tvärsyll, då en person tager den stora vinkeln och lägger dess ena kant grad efter den nedlagda syllens sida och dess andra kant mot syllens ände. Om man nu siktår efter den andra kanten, så synes lätt om den motsvarande syllen behöfver dragas upp eller ned. När detta är gjordt, tager man ett snöre och mäter efter långsidorna, mellan tvärsyllarna, då det visar sig, om det är lika långt mellan dem. Nu neddragas de på samma sätt, som i det föregående nämndt är. På samma sätt förfar man äfven med mellansyllarna, hvarvid noga tillses, att deras ändar komma att ligga i rak linie.

Det förstås af sig själf, att syllarna förut skola vara lika långa, afhuggna efter grundens bredd samt ändarne afputsade, och att utknutarne icke glömmas, ifall sådana skola begagnas. Nu upphuggas huggen, alla lika djupa, från nedre kant räknadt, hvarefter erfordras en rätskifva, som är af den längd, att den kan hvila på syllarnas hugg. Därefter påsättes vattenpasset och en sticka lägges under skifvan, tills den ligger jämnt. Sedan omflyttar man skifvan till andra änden och förfar på samma sätt; men man måste noga tillse, att stickorna komma att blifva kvarliggande i huggen. Nu tager man en cirkel, eller gör man sig en tolk på 75 mm:s längd, sätter den i hugget och gör ett rödkritsstreck därunder, likväl så långt, att det går inom hugget. På samma sätt gör man vid de öfriga, och där en sticka befinner i hugget, där påsättes tolken äfvensom mellansyllen märkes på båda sidor. Nu nedfällas långsyllarna, så djupt man kan, på det att golfvet ej må komma att ligga för högt på tvärsyllarna och muren blifva olika hög.

Anm. Rätteligen böra långsyllarna ligga lika djupt som tvärsyllarna; men då händer ofta, att man icke får något ifälle. För att afhjälpa detta, bör man laga så, att långsyllarna blifva bredare än tvärsyllarna.

Nu ser man efter, om golfvet kan få rum under den på tvärsyllen befintliga rödkritsritsen, så att långsyllarna med åtminstone 25 mm öfverstiga golfvets undre kant. Skulle detta icke vara händelsen, så göres med en cirkel, från rödkritsstrecken, nya punkter, antingen uppåt eller nedåt. (Detta ifrågakommer likväl aldrig, så vida långsyllarna läggas lika djupt med tvärsyllarna; ty då kan måttet tagas på en gång.)

Vidare fortsättes med att snörslå — hvartill begagnas ett rödfärgssnöre — syllarna rundt omkring hela byggnaden. Ifrån denna snörslagning afmätas sedan alla dörr- och fönsterhål samt bjälklager, så att ingen vidare afvägning ifrågakommer, äfven om byggnaden skall bli 2 våningar. Här af synes, att förr omnämnda afvägning och snörslagning bör verkställas med den största noggrannhet.

Murgrundens läggning och timringens fortsättande.

Innan syllarna till byggnaden knyts, bör först sten vara invältad samt murgrunden i det närmaste färdig. Murens storlek bör naturligtvis rätta sig efter byggnadens storlek. Vi antaga t. ex., att ugnen skall vara så stor, att 16 kakor där få rum. Då till hvarje kaka åtgår 30 cm, blir det således en plan af 120 cm i fyrkant; men på det att ugnen ej må komma för långt fram i rummet, är det bäst att minska den 30 cm på bredden och öka den på längden. (*Obs.* Vid detta tillfälle räknas längden tvärs öfver rummet.) Därjämte tillägges för kallmur och spisplan vid långsidan 112 cm; således afmätas på mellan-längsyllen 203 cm samt på mellan-tvärsyllen 218 cm. Grunden uppmuras i vinkel efter de på syllarna befintliga märkena, 10 cm under den snörslagning, hvilken äfven är synlig därstädes.

Man utmärker nu alla dörrhål å syllarna. Skola dörrarna vara 82 cm breda, med 75 mm:s trä till karmar, så utmärkes hålets bredd med 107 cm. Tapphålen nedfällas i syllen 25 mm ofvanom snörslagningen. Förstuguhål utmärkes, 159 cm, som upphugges för så kallade "kamsväl".

När detta är gjordt, upptimras 4 hvarf på byggnaden, därvid tillses att den på syllen varande snörslagningslinien är 67 cm hög. Skulle vägglaget öfverstiga detta mått, så utmärkes hvar fönsterhålen skola blifva.

Vill man spara glas och få 2 rutor af skifvan, då man har 67 cm:s glas, så upphuggas hålen 112 cm breda. Höjden från golfvett, får man lätt, om man afskär en måttkäpp 67 cm lång, samt sätter dess ena ände mot den snörslagna linien och vid dess öfre ände utmärker fönsterhålets höjd. (Imärk vid fönstrets båda sidor samt drag en linie mellan dessa punkter och urhugg därefter.) Sedan upphuggas äfven hålen för kamsväl.

Timringen fortgår nu 202 cm från snörslagningen, så vida ej mer än 180 cm höga dörrar skola begagnas.

Men rätteligen borde karmarnes understycke med dess undre kant ligga jämnt med golfvet, då dörrarna böra vara 75 mm högre. Från snörslagningen bör då vara 205 cm. Dörrstocken neddrages och urhugges efter ofvanstående mått.

Här vill jag anmärka, att icke några mellanväggar få finnas vid muren. Således blir det ingen hel mellanväggstvärstock, utom de två sista hvarfven. En stolpe af 15 cm:s fyrkant nedsättes mellan muren och köskammardörren. Likaledes vid dörren mellan salen och kammaren; men utåt förstugan, mellan sals- och kösdörren, blir det ett par durkvägg, hvilka i hörnet hophuggas med lax.

Fönsterstockarne komma äfven i samma hvarf, så vida man vill hafva fönsterkarmarne 120 cm höga invändigt, då hålet måste vara 137 cm högt. Nu fortsättes timringen 240 cm öfver den snörslagning, som befinner på syllen. Men när man hunnit denna höjd, gör man en mått-käpp af nyssnämnda längd och imärker därefter vid hvarje hörn samt snörslår långväggarna. Till denna snörslagning nedfällas bjälkarne, hvilka likväl böra ligga 90 cm ifrån hvarandra. Härvid får man ihågkomma, att en vexelbjälke skall läggas öfver köket, i anseende till murens där blifvande uppgång. Afmät på mellantvärväggen, från kammarväggens hörn, 180 cm och nedhugg denna bjälke där, samt i tredje bjälken, d. v. s. så att två bjälkar komma att hvila i densamma. Äfven låter man tredje bjälken i förstugan endast ingå 90 cm, för trappans uppgång.

Anm. De bjälkar, hvilka ligga närmast väggarna, böra endast ligga 15 cm ifrån dem. Äfven böra de vara mycket noggrant afbilade samt lika tjocka. För öfrigt förfares nu på samma sätt, som vid nedra våningen nämnt är. Men för att få fönsterhålen rätt öfver de i nedra våningen, är bäst att sätta lod på ett längre snöre och sålunda afloda dem efter de undre.

Rummen böra äfven här vara 240 cm höga, innan bjälkarne nedhuggas. På det att man må inbespara timmer och arbete, nedfällas bjälkarne i sista hvarfvet, un-

gefar 120 cm mellan hvarandra samt med 30 cm:s öfverliggande ändar.

Nu upptimras rösten i 30 graders vinkel, hvilket utgör i höjd, på en invändigt 8.5 m bred byggnad, 3 m.

Ann. Bjälklaget bör först nedläggas, innan fästbandstockarne nedfällas; äfven bör ihåggkommas, att dessa skola nå utöfver vägglaget 30 cm på hvardera änden, hvilka ändar afjämnas efter det nedlagda bjälklagets. För att veta röstets lutning under upphuggningen, kan man hopfästa två stänger. Dessa böra likväl vara 6 m långa; men innan de uppsättas, bör man först utmäta midten på röstet, hvarefter man uppspikar en rätskifva därstädes, efter lod, 3 m öfver bjälklagets öfre kant. Då nu detta är gjordt, fastspikas stängerna vid röststocken, grad efter bjälkarnes och den uppsatta rätskifvans öfre kant.

Om takstolarnes hophuggning och uppsättning.

Man affilar en timmerstock af 9 m:s längd. Denna upplägges på två bockar samt snörslås vid ena kanten. Sedan uppställes en bock på 240 cm:s afstånd därifrån. Nu utmätes på den upplagda stocken samma längd, som bjälkarne innehålla, hvarefter uppläggas långstycken till takstolen med dess yttre kanter efter de på stocken befintliga märkena, och de andra ändarne hopläggas på hvarandra. Sedan tages en 3 m lång käpp, som med ena änden lägges mot den på stocken varande snörslagningen och med den andra på den hoplagda takstolen, hvilken därvid upp- eller nedflyttas, till dess käppens andra ände kommer att ligga jämnt med korsets öfre kant. Nu efterses äfven, att bägge sidorna blifva lika långa, så att icke taket kommer att blifva längre på den ena sidan än på den andra. Är detta gjordt, hopskäras öfre ändarne, hälften i hvardera; likväl efterses noga, att de ligga efter märkena vid snörslagningen. Man iborrrar vidare en pinne på hvardera sidan om takstolen, och likaledes i bocken vid öfre änden, hvarjämte korset därstädes hoppinnas, så att allt kommer att ligga fast och

stadigt. Nämnas bör likväl, att pinnarne skola borras i öfre kanten på stocken, så att de icke sitta i vägen för fotens inskärning. Nu afskäres ett stycke af 180 cm:s längd till fot, hvarå, 225 mm från änden, upphugges ett hål, som är 50 mm bredt och 125 mm långt. (Taktolsvirket bör vara vid den groflekten.) Sedan lägges stycket med dess nedre kant jämnt med snörslagningen, samt den otappade änden på den nedlagda takstolen, hvarest den nedfälls hälften i hvardera. Därefter tager man den stora vinkeln, hvilken en spets lägges efter fotstyckets ena sida och den andra efter det upphuggna hålets yttre kant och på takstolens sidestycke, hvarest man gör en rits. Tag nu ett annat stycke och gör därpå efter hålet en tapp, som har 26 cm:s längd. Lagg tappens tvärna mot fotstycket, midt öfver hålet, då den andra kommer att ligga på långstycket vid den där befintliga ritsen. Afrita och nedskär den därstädes, hälften i hvardera. Nu sättes tappnen i fotens hål och de andra ändarne läggas i sina hugg. Slå därpå en hållhake under foten, så att den ligger tätt, och hoppinna den. Likaså på andra sidan. När detta är gjordt, afmätas 180 cm på hvardera sidestycket, och ett tvärstycke nedfälls därefter och fastborras. Slutligen afputsas alla ändar och takstolen är färdig.

Denna takstol begagnas nu till bänk för de öfrigas förfärdigande, hvilket icke bör blifva svårt, om styckena under hopskärningen fästas med hållhakar. Nu tages ett mått från den på takfoten befintliga tappnen till dess yttre hörn, och därmed går man upp på byggnaden och imärker på gafvelbjälkarne käppens längd vid båda sidorna samt gör en snörslagning tvärsöfver allesammans. Vanligtvis indelas bjälkarne så, att de blifva jämna till antalet, och en takstol nedtappas i hvarannan. Man tager en tolk af tappnen, som är på takstolen, och utmäter därefter hålen i hvarannan bjälke inom snörslagningen, så vida måttet tages från yttre kanten af tappnen. Därefter upphuggas dessa hål och takstolarne ställas i dem. Den första aflodas och fästes vid röstet. Sedan spikas ribbor på tvärstyckena, så att de komma att binda hvarandra. Man afsneddar nu röstet efter tak-

stolen, hvilket bäst synes, om man begagnar en rät-skifva, som hvilat på två takstolar, samt gör ett märke upp- och nedtill på röstet, lägger rät-skifvan därefter och afritar samt afhugger röstet.

Taklistens uppsättning.

Tag ett bräde, om minst 30 cm:s bredd, och upphylla detsamma på ena sidan. Är det utknutar på byggnaden, så utskäres, 30 cm från änden, ett hål af 15 cm:s djup och 15 cm:s bredd, hvarefter brädet uppsättes under bjälkarnes utstående ändar, så att utknuten kommer att fylla det utskurna hålet. Nu inskjutes brädet till väggen och imärkes detsamma och affogas därefter. Afskär i gering den änden, som är vid knuten. Då man gör detta, är bäst att afmäta 30 cm på brädets inre kant och lägga en måttstock från denna punkt till brädets yttre hörn samt afskära och afputsa det därefter. Man bör äfven tillse, att brädets andra ände kommer att hvila midt öfver en bjälke. Nu uppsättes och fastspikas detsamma. På detta sätt förfäres på båda långsidorna. Som bräderna ej hinna till, isätts sedan de skarfvär, som fattades. Nu tages ett bräde af 90 cm:s längd och 30 cm:s bredd, hvilket urskäres för knuten, på samma sätt som det förra. Uppsätt detta på gaveln och afrita geringen efter det förut uppsatta brädet och efter vattenpass samt fastspika det med ett par spikar, hvilka slås snedt in i väggen. Sedan afhylas ett smalare bräde och uppfogas snedt, på en kant, efter takstolens lutning. Detta bräde uppsättes på bjälkarnes ändar, med dess öfre kant jämnt med takstolen. Afrita sedan efter det fastspikade brädets undre kant och affoga därefter, samt afskär yttre änden i vinkel och gering och uppspika detsamma, dock så, att dess yttre ände kommer att ligga 25 mm öfver det på gaveln befintliga brädets kant, eller så mycket som geringen innehåller. Vidare tillses, att andra änden kommer att hvila midt på en af bjälkarnes ändar. På sådant sätt förfäres äfven med utsprängen vid gaflarne; men för att

få något fäste där, göras två träklossar, 15 cm i ena och 25 cm i andra änden, hvilka fästas i väggen, den ena vid knuten och den andra vid underbrädets ände, så att man däri kan fästa gavveln. Nu fogas och hyflas 15 cm breda ribbor, hvilka spikas på väggen, under det på bjälkarne varande brädet. Härtill upphyflas äfven en list af 25 mm:s bredd och 19 mm:s tjocklek, hvilken påspikas 5 cm från dess nedre kant. Sålunda fortsättes. Ytterligare upphyflas ett bräde, som äfven gradstrykes på ena kanten. Detta bräde lägges på takstolarne, dock så, att det har ett öfversprång af 15 cm, samt afskäres i gering, som förr nämndt är, och skjutes 15 cm öfver på änden, så väl som på sidan. Därpå fastspikas det. Likaledes lägges ett bräde på gaffarne, på de därstädes befintliga träklossarne. Under detta bräde bör äfven vara en list kring byggnaden. Denna göres i hvilken fason man behagar, dock bör den vara 75 mm bred och 5 cm tjock.

Nu uppsättas de så kallade vindskidorna, hvarför man först gör sig 4 klossar, 15 cm breda och 17.5 cm långa, och skär i tu dem hörnvis, så att de blifva kilformiga. Dessa spikas på röstet jämnt med dess öfre kant, 4 på hvarje sida. Tag sedan ett bräde och affoga dess ena kant så, att den kommer att spetsa mot väggen, samt uppsätt det mot klossarne och afskär det på nedre änden, efter det därstädes befintliga taket. När detta är gjordt, fästes brädet med ett par spikar och aflodas på öfre änden, efter takstolarnes öfre spets. För att få veta brädets höjd, är bäst att lägga en läkt på takstolarne, framskjuta den till brädet och göra ett märke efter dess öfre kant, samt taga det 25 mm bredare än detta märke, hvilket fordras för att stickorna sedermera skola kunna påläggas. Äfven tages nu ett "skrädmått", hvars ena sida sättes på brädet och den andra i riktning med takstolarne, hvarefter brädets öfre kant affogas. På samma sätt förfares med de öfriga.

Om stickornas klyfning och deras påläggning.

Af grofva, kvistfria granar afskär man kubbar, hvilka äro 45 cm långa, samt klyfver dem i fjärdedelar och fränklyfver kärnan, som vanligtvis är torr. För att sprita dessa till stickor, erfordras en knif, som är 35 cm lång. Denna bör vara i form af en bandknif, dock med den skillnad, att den ena tången bör vara alldeles rät samt den andra 25 mm nedåtlutande. Skaften göras ovala och tjockare på midten, så att de icke komma att förorsaka ömhet i händerna. (Det är rådligast för nybegynnaren att hafva handskar på sig, eljest blir han ömhänt i förtid.) Stickorna böra klyfvas 6 på 25 mm och alla utspjälkningar läggas särskildt. Äfven utsökes en rätklyfd tall, af 15 cm:s diameter, hvilken afskäres i 1,80 å 2,50 m:s längder och klyfves i åttondelar, hvilka sedan spintas till 3 mm tjocka och 25 mm breda spjälor, hvilka begagnas vid påspikningen. Nu upphyflas 4 brädrifflor af byggnadens halfva längd. Dessa böra vara 10 cm breda och fästas 5 cm längre ned än takfotsbrädet. Detta kan lätt ske medelst träklossar. Man tager nu de stickor, hvilka icke blifvit hela under klyfningen, af hvilka mellansorten först pålägges, sedan de kortaste, och så allt längre och längre, till dess 5 hvarf äro pålagda, hvilka alla skjutas mot de vid foten fästa ribborna. Sedan tages en af spjälorna och lägges tvärs öfver stickorna samt spikas, den första spiken 25 mm från änden och sedan 15 cm mellan hvarje spik. Vidare nedlägges en läkt af 75 mm:s bredd, på det sätt, att dess medelpunkt blir 25 cm från förra spikraden, hvarefter de vid foten fästa ribborna löstas och fästas på taket efter läktens nedre kant. Nu lägger man ett hvarf stickor mot den fästa ribban, på det sätt, att om 2 personer lägga, börjas på midten, så att den ena stickan kommer att ligga 6 mm ofvanpå den andra. Sedan tagas de båda andra ribborna, hvilka få hvila mot de förra, hvarpå ett hvarf stickor ytterligare lägges och fästes som förut är nämndt. (Man kan äfven spika i hvar tredje rad, men då blir icke taket så tätt och vackert.) På sådant sätt fortfares taket ige-

nom; likväl bör ihåggkommäs, att spikningen sker så, att nästa hvarf sticker öfvertäcker densamma. Någon beskrifning på läktningen erfordras icke, då man vet, att hvar hvarf sticker stiger 10 cm; om således spikas hvartannat hvarf, så läktas 12.5 cm mellan hvarje läkt, läkten beräknad till 7.5 cm:s bredd. Skulle däremot hvar tredje hvarf spikas, får man naturligtvis läkta glesare.

Anm. Läktningen får ej ske på en gång, utan täckningen bör medfölja, då bjälklaget får begagnas till ställning och sedermera tvärstycket å takstolen. Vid kroppen erfordras kortare stickor, hvarför utspjälkningen kan begagnas. För att nu få veta hufvens vinkel, är bäst att taga ett "skräd-mått", sätta det öfver kroppen och afrita gaflarne därefter. Bräder upphyflas och fogas 15 cm breda och ena kanten i den vinkel, gafveln utvisar. Därefter hopspikas den och gaflarne isättas. När hufven är påsatt, sättes äfven en 10 cm bred list på hvarje vindskida. Denna list bör öfverstiga vindskidornas yttre kant 12.5 mm.

Anm. Jag har här gått i förväg med beskrifningen, ty taket bör ej läggas färdigt eller hufven påsättas förrän muren är färdig. Därför bör minst 60 cm lämnas otäckt på hvardera sidan. Mellan 6 å 7000 spik åtgå till ett sådant taks påläggning.

Om murens uppsättning.

Jag har förut nämnt om grundens läggning; men innan någon murning företages, uppmuras ytterligare i hörnet 60 cm högt med gråsten, hvilken får sträcka sig 90 cm framåt.

Till bruk bör man söka sig en lera, som är rödstrimmig. Denna är den bästa för nämnda ändamål. Af denna göres ett så stadigt lervatten, att det knappt bär sand, då sådan pålägges. Vidare göres af plank en brukslår, hvilken bör vara minst 2 m lång, 1 å 1.10 m bred och bräddarne 15 cm höga. I denna sållar man nu 6 ämbar sand och 2 ämbar kalk, hvilket väl sam-

manblandas innan lervattnet ihålles. Därefter arbetas beståndsdelarne väl och till lagom tjocklek.

Man påfyller nu grundet med sand, hvarpå alla gropar ifyllas med grå- och tegel-stensskärf, efter vattenpasset, så högt, att då en tegelsten pålägges, den kommer att ligga jämnt å den på syllarna befintliga linien. Därefter lägges ett hvarf, enligt vinkel å de på syllarna varande punkterna. De stenar, hvilka ligga vid hörnet, böra afkantas på undre sidan, så att fogarne bli täta. Det är nödvändigt att göra så, emedan planen där kommer att synas, antingen spisen skall blifva rund eller afkantad. Det senare är lättare för den, som ej är dess mera van vid murning. Afmät därför 45 cm på båda sidor om planens hörn och drag en linie däremellan samt uppmura spisen efter lod 60 cm hög och 90 cm djup, och afputså öfre hvarfvets underkanter, på det att fogarne må blifva täta. Är detta gjordt, så afmät på båda sidor 75 cm till spisens plan, lägg stora vinkeln därpå och uppdrag med krita en linie.

Aum. Jag glömde nämna, att sträckmurarne, eller det, som skall bilda väggar, måste, när spisen uppmuras, äfven medfölja. Skall det blifva en hörnspis i salen, så måste den muras med detsamma. Den kan tagas i hvilken storlek som åstundas. Då afplaneras äfven inåt hörnet 15 cm bredt, hvarefter ett tegelhvarf pålägges i samma höjd som spisplanen. Denna lägges med ändarne utåt, så att dess ena ände bildar yttre väggen och den andra är inåt ugnen. Pelarne vid sidan uppmuras 30 cm tjocka, utom väggen; således lägges en sten ändes efter och en på tvären, d. v. s. vixelvis, så att de komma att binda hvarandra. Äfven muras tre hvarf omkring ugnen, och hålet därunder fylls med gråsten, hvilken upp emot ärilen ej bör vara större än hönsägg. Denna fyllning får icke heller gå högre upp, än att ärilen får rum att ligga jämnt med det ditlagda tegelhvarfvet.

Nu utsökas lösbrända och jämna tegel, hvilkas undre kant afputsas, hvarefter de afslipas mot hvarandra, hvarpå ärilen nedlägges i sand, efter rätskifva och vattenpass. Sedan muras ytterligare kring ugnen två

hvarf, likväl får ej på framsidan läggas mer än en sten på hvardera änden, till dess ugnen blifvit färdig. Indrag muren på framsidan, så att där blir rum för en sten på kant. På tredje hvarfvet afputsas stenarne till halfva tjoekleken i ena kanten för att få muren inlutande. Fjärde hvarfvet underskärfvas på yttre kant och äfven på gafveln, så att denna blir inlutande. Äfven får nämnas, att hvalfvet icke får gå fram, utan man lemnar rum för ett stenhvarf, och bör hvarfvet upptill tillbakadragas, på det att icke rökgången må blifva för trång mot kåpan.

Nu upptäljas två brädlappar till hvalfbågar. Dessa skola vara 5 cm kortare än ugnens bredd, samt nästan platta ofvanpå; ty ett cirkelrundt hvalf står sämre än ett platt. Äfven ituklyfvas några brädröbor, efter ugnens längd. Uppsätt nu hvalfbågen med dess öfre kant 35 cm från ärilen och spika en ribba ofvanpå, så att den står stadigt. Därefter nedskjutes en ribba på hvarje sida mellan hvalfbågens ändar och det nedlagda stenhvarfvet, dock så, att ribborna ligga något högre, på det att följande hvarf må få hvila emot dem. Det synes nu, om bak-kanten därpå behöfver underskärfvas eller ej. På sådant sätt fortfares, till dess hvalfvet är färdigt. Sista hvarfvet bör neddrivas samt ofvanpå iklaras med skärf. Likväl ihågkommes, att vid gafveln lemnas en öppning, hvilken bör vara minst 75 mm bred och 10 cm lång. Nu insättes gimman, och murningen fortsättes till samma höjd som ugnen. Från det hål, som finnes på ugnshvalfvet, muras framåt ett dragrör, som är 10 cm bredt och en tegelsten högt. Sålunda förfares med hela muren 90 cm högt från spisen, då bärjärnet insättes och ett par trästöttor undersätts på midten. Härpå muras åter 2 hvarf till tredje hvarfvet, eller listen, till hvilken tages $\frac{3}{4}$ sten, som hugges på änden, i den fason man önskar. Slutligen upplägges det hvarf, som därefter kommer, och afputsas på samma sätt som tredje hvarfvet åt ugnen, hvarefter kåpan hvälves i den lutning, att den får rum under vixelbjälken. Önskas spis i kammaren öfver köket, så får icke kåpan vid köksdörren indragas utvändigt, utan bör 45

cm:s bredd däraf gå grad upp med pelarens för att däraf bilda en plan för öfre spisen. Sträckmuren fortsättes nu, öfver ugnen indrages 37 mm för hvarje hvarf, och pipan börjas vid hörnet i kammaren, 30 cm från taket, salsspisens rökgång indrages i bredd med öfre spisen, och för kakelugnarne i öfre våningen utskjutes ett tegelhvarf vid bjälklagets undre kant. Äfvenså det påföljande hvarfvet. Sedan indrages muren inåt den öfver köket varande kammaren, så att plan bildas för kakelugnens fot. Själfva skorstenen bör nu innehålla 8 stenar i hvarfvet.

Till stöd för kåpans bärning tages 25 mm:s fyrkantjärn. Dess längd fås bäst, om muren först uppmuras tills täckningen på ugnen slutar och skorstenen invändigt blir 8 stenar i hvarfvet, då ett mått tages från kåpans inre kant, hvilket följer ugnstäckningens hörn, till murens öfre kant. Först göres en krökning för bärjärnet. Denna bör vara 10 cm lång med 13 mm uppstående hak, hvilket kommer att hvila mot bärjärnets yttre kant. Man pålägger nu måttet och en krökning göres tvärt emot den förra, 15 cm lång, så att den hvilar på öfre tegelhvarfvet, och på dess yttre sida göres en nedkrökning af 5 cm:s längd. När det är ditpassadt, göres en stötta af platt järn, hvars ena ände utspetsas, och en 5 cm lång vinkel krökes därpå. Därefter tages ett mått från ugnens hörn och vinkelrätt mot järnstången, hvarefter urhugges ett hål för denna och den indrifves där måttet togs.

Så fort ett hvarf är muradt på det nedlagda stödet, insättes spjället.

Murningen fortfar till dess man kommer 30 cm under öfre bjälklaget, då öfre kakelugnspiporna icke få förglömmas. Dessa böra vara skilda jämnt med taklaget. Murningen fortsättes 60 cm högt ofvanför kroppen, då kransen pålägges.

Till rappningsbruk sällas sanden med ett finare säll. Äfvenså kalken. Hälften af hvardera tages jämte rent vatten, spädes och arbetas väl. Ej mera än 30 cm i sänder påslås, hvilket slättrifves med strykbrädet, dopadt i vatten. Skall skorstenen fogstrykas, så tages

först 1 kilo rödfärg och 3 liter sillake, hvarmed den öfverstrykes. När detta är torrt, renskrapas fogarne och öfverstrykas med hvitlim.

Anm. Till en sådan mur åtgå 2,500 tegel och 10 tunnor kalk.

Resvirkesbyggnader.

Det har nu blifvit mycket allmänt på landet att uppsätta boningshus och andra byggnader af resvirke samt revetera (rappa) dem. Dessa hus blifva naturligtvis varmare än träbyggnader, hvarjämte man kan begagna gammalt timmer, blott det icke är anstucket af röta.

Vid grundens utstakning vill jag här blott nämna ett mycket enkelt sätt att få den i vinkel.

Man uthyflar en plankbit, 5 cm tjock och 25 cm i fyrkant, afsätter på denna en medelpunkt och uppritar ett kors i vinkel, hvilket med en såg nedskäres 13 mm djupt. På denna plankbits undre sida borrar i midten ett hål, så att den kan fästas på en 150 cm lång stör, hvilket hål dock ej får vara djupare än till den på andra sidan varande inskärningen. Denna stör nedsättes där man vill hafva ena hörnet af grunden, och man inriktar den ena af de på plankbiten uppdragna linierna i samma linie som man vill hafva långsidan. Sedan säger det sig själft, att om man siktar genom den andra inskärningen, så har man vinkeln gifven. Flyttas nu stören till andra änden och inskärningen inriktas i den nyss tagna linien, så får man den andra vinkeln.

Muren lägges vanligen af klufven sten, och man må komma ihåg, att den icke utlägges mer än 25 mm vidare än byggnadens blifvande längd och bredd.

Till syllarna tages groft timmer, som afslås 17.5 cm tjockt, kanterna gradtäljas efter vinkel och längdtim-

ret lägges på flatsidan, men tvärstockarne på kant, hvar efter de hophuggas med lax- eller koppelknut och förses med hörnjärn. Är detta gjordt, inhuggas alla vasar och tvärstockar i de på flatsidan liggande längdstockarne. Andra hvarfvet pålägges som vid vanlig timring (längdstockarne täljas naturligtvis i grad), men ingen mossa behöfves, hvarefter detta hvarfs öfre kant afväges efter vattenpass, först långsyllarna och sedan tvärsyllarna, hvilka få behålla den höjd, de hafva vid deras lägsta ände; dock böra äfven de aftagas så mycket, att ej mer än 5 cm:s vankant kvarblifver. Då detta är gjordt, påspikas lister af 5 cm:s höjd och knappa 5 cm:s tjocklek. Dessa spikas med ekspik, samt med ej mer än 90 cm mellan hvarje. Skulle hvarfvet efter afvägningen vara så olika högt, att man på ena änden kan få den påspikade listens höjd, kan man ur stocken uthugga den samma.

Är detta gjordt, utläggas på en slät plan 2 timmerstockar, 150 till 180 cm mellan hvardera, efter som man vill hafva resvirkets längd, d. v. s. den blifvande höjden. Dessa stockar böra afvägas så, att, om man lägger en rätskifva tvärs öfver båda, de då blifva vägräta med hvarandra. På dessa stockar kunna nu 2 till 4 personer sysselsätta sig med resvirkesskärmarnes hopdragning och borring.

Dessa skärmars hopsättning tillgår sålunda. Man aftäljer första stockens ena kant i grad och efter vinkel samt nedlägger denna kant på de ofvannämnda stockarne och borrar dymlingar på båda sidor om stocken, så att den må kunna stå stadigt. Är denna stock afskuren till lagom längd, upplodas i ändarne för så kallade svälhål, hvilka borrar och urhuggas som vid vanlig timring. 30 cm från ändarne inbarras nu dymlingarna, hvilka tagas så långa, som skärmens höjd skall blifva, och andra hvarfvet pålägges. Så fortfares tills den erforderliga bredden erhållits, t. ex. mellan ett hörn och ett fönster, en dörr och ett fönster o. s. v.

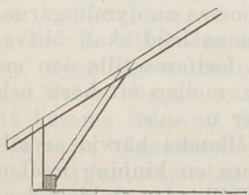
Det är lätt att inse, att förhållandet härvid är alldeles detsamma som att upptimra en kinning mellan ett par fönster på en byggnad. Skillnaden är blott den,

att då man kommit 3 till 4 hvarf, måste en hållhake slås vid hvardera änden för att hålla stadga, och blifver den mycket bred, bör den fästas med störrar vid underlagen. Äro alla dessa skärmar eller, som de också kallas, tafbor hophorrade, börjas uppresningen vid långsidornas hörn. Om nu en gafvelskärm motskjutes långsidskärmen, kunna dessa med en upptill påspikad ribba hophäfastas i hörnet samt nedtill på undre kanten vid syllen, då de stå stadigt medan man genomborrar en dymling. Dock får man ej förglömma att se efter, om de stå efter lod. De andra skärmarne måste sträfvas inifrån på därvarande syllar och vasar. Innan skärmarne resas, måste dock alltid pinnar för ställningen iborras.

Nu gradtäljas stockarnes sidor samt den kant, som skall bli till öfverhvarf, och lister påspikas i likhet med andra hvarfvet. Då detta hvarf blifvit neddraget och hophugget, bör det förses med hörnjärn i likhet med syllarna. Resten timras färdigt efter den vanliga metoden.

Under fönsterna lägges virket, och man spikar därför lister på resvirkets kanter och ifyller till lagom höjd. På samma sätt förfares upptill, om så erfordras; dock komma lister ej här i fråga, utan endast en slät underfodring. Takstolars och taklisters förfärdigande är förut beskrifvet; dock vill jag tillägga, att ett enklare sätt att förfärdiga takstolar finnes. De kunna nämligen göras utan fot, d. v. s. sålunda, att man inhugger dem i fästbandsstockarne som vanliga högbenor, och från midten af denna, på sidan, infaller en sträfva, hvars ena ände hvilas på en på bjälklaget vid väggen nedlagd stock, såsom synes af fig. 1.

Fig. 1.

Stocken, som ligger på bjälklaget vid väggen, upptäljes i fyrkant, och sträfvans nedre ände urskäres, så att den omfattar den omnämnda stockens öfre och yttre hörn.

Reveteringen.

Pinnar till reveteringen å resvirkensbyggnader göras 5 till

6 cm långa samt godt 6 mm i diameter. Den, som har härtill erforderligt virke, kan under de långa vinterkvällarne själf förfärdiga dem. Utse för detta ändamål en kvistfri och rätklufven tall (om den är krokig gör ingenting) och afskär däraf bitar till lagom längd. Knyt därpå en någorlunda stark tross om biten och tag därpå ett stycke af en gammal lie eller dylikt, som är rät i eggen, samt klyf så biten i lagom tjocka skifvor och dessa åt andra leden till pinnar. Man inser nu fördelen af att hafva biten ombunden *före* klyfningen.

Till hvässningen fordras en enkel knif med 15 till 18 cm långt blad och udden något uppåtböjd. Slå så en märkla i en huggkubbe, 75 mm från kanten och med en höjd öfver kubben af ungefär 37 mm. Fatta pinnen med vänstra handen och knifven med högra samt insätt den uppåtböjda änden af knifven i märklan, så är det lätt att hvässa pinnen i två tag; ty hvässningen skall ske blott från två kanter.

Anm. Innan man börjar fastsättningen af pinnarne, ditsättes vattenlisten, hvilken göres af minst 37 mm:s trä samt af 10 cm:s bredd. Den kant, som vändes åt vägg, fasas och hörnen hopskäras i gering.

Af pinnarne islås 70 – 80 på 60 kvadratcentimeter, eller med endast 25 mm:s mellanrum mellan hvarje. Hærtill behöfves en särskild hammare, hvars ena ände är försedd med en fyrkantig, stälad spets, med hvilken ett hål hugges för pinnen, hvilket hål bör huggas så, att pinnens öfre ände kommer att blifva något uppåtstående, på det att pinnarne så mycket säkrare må kvarhålla bruket. En pinnrad bör vara vid själfva hörnen. Vid fönster och dörrar inslås 5 cm:s spik, 10 cm mellan hvarje, på hvilka järntråd eller, ännu bättre, mässingstråd lindas på 31 mm:s afstånd från karmfalsen. Uraktlåtes detta, händer det att rappningen där lossnar tämligen fort.

Lergropen bör tagas så stor, att minst 4 sår vatten och ett lass ler kunna rymmas däri. Brukslären skall vara 240 cm lång och 120 cm bred. Lervattnet göres så tjockt som möjligt samt tillsättes sedan med $\frac{1}{3}$ rent vatten på hvarje så vatten, som användes i brukslären; sågspån och bråkskef tillsätts, äfven-

som 5 liter kalk och 15 liter sand, och arbetet verkställes på samma sätt som vid vanlig invändig rappning.

Ann. Då bruket skall göras, är det bäst att begagna *kran*, hvilken förfärdigas som en vanlig tegelkran, dock af något mindre dimensioner, så att den lätt kan köras med en häst. Detta bruk påslås så tjockt, att hälften af pinnarne döljes. Skulle väderleken vara kall och mulen under den tid man slår på detta bruk, kan litet kalk och sand iblandas, som vid handgjordt bruk nämnt är; likväl bör däraf icke tagas någon stor kvantitet, ty sanden och kalken röta trävirket.

Till andra sortens bruk tagas 2 delar sand och 1 del kalk jämte så mycket vatten, att kalken ej dammar, hvarefter det piskas med en vanlig brukspiska, så att det liknar en deg, då lervatten jämte $\frac{1}{3}$ rent vatten påslås och omarbetas, tills det liknar en tjock välling, samt arbetas med trekantiga karor, hvarefter sanden tillsättes jämte lika mycket lervatten som till det första bruket och allt arbetas väl.

Tredje sortens bruk arbetas som de föregående, med den skillnad, att nu tagas 2 delar fin sand, som väl sällas, och 1 del kalk. Detta bruk kallas för stockdragning, därför att väggen nu skall afrappas efter rätskifva, och bruket påläggas så tjockt, att alla pinnändar väl täckas. För att få väggen i grad, tages en brädrinna af 120–150 cm:s längd och 10 cm:s bredd, hvilken gradfogas i ena kanten. Ej mera än 120 à 150 kvadratcm få nu påslås för hvarje gång, innan det slätstrykes med den gradstrukna ribban, hvarefter skall å nyo efterströmmas med en längre rätskifva. Finnas då gropar, ifyllas dessa och afjämnas med ribban. Allt bruk, som fastnar på ribban, afslås i bruksbaljan och användes å nyo.

Med detta bruk skola knutar och fönsterfoder finrappas och vattenrifvas, d. v. s. man rifver det med strykbrädet, doppadt i vatten, och mera än 60 cm i sänder bör ej påslås, ty då händer det att bruket torkar för mycket och ej låter putsas sig; skulle emellertid så hända, påstänkes vatten med borsten.

Ann. För att vid denna rappning hålla hörnen i grad, upphyflar och gradstryker man ett bräde i samma

längd som husets höjd, samt till den bredd, som man vill hafva hörnen finrappade. Om man först vill hafva långsidan afrappad, fästes detta bräde på gafveln, så att dess ena kant står så mycket fram på långsidan, som rappningen skall blifva tjock, hvilken kant man har att följa. Sålunda förfares först med långsidorna och sedan med gafflarne, hvarigenom man är säker, att hörnen blifva i grad. Vid fönster och dörrar däremot måste brukets påläggning ske efter en enkom uthyflad ribba, hvilken är lika lång som fönstrets höjd och af samma bredd som väggrappningen öfverstiger karmens utkant, samt 19 mm tjock, och hvilken fastspikas i grad med karmfalsen, hvarefter man ifyller med bruk och slättrifver ytan.

Fjärde gängen användes s. k. spritrappning. Spriten utgöres af s. k. grofsand, i storlek af ärter och helgryn. Man tager 1 del sand och 2 delar kalk, hvarvid är att märka, att innan sanden iläggas eller sammanblandas med kalken, skall denna syftas med vatten och arbetas med brukspiskor, tills den blifver seg. Sedan tillsättes sanden, och med piskandet fortfares tills det å nyo blir segt och väl sammanblandadt. Det säger sig själf, att mera vatten sedan måste påspådas.

Innan spritrappningen börjas, fästes åter det förr omnämnda brädet vid ett hörn, och tillses, att det med inre kanten flyter tätt intill finrappningen, så att vid spritens påslående ej något af densamma må mellankomma. Äfvenså måste man göra sig en utanfodring till fönsterna, i den bredd och fason man önskar att finrappningen må blifva synlig; och äfven denna fästes så, att ej spritrappningen kan tränga emellan, emedan det sedan blir svårt att putsa bort den.

Vid dörrar måste äfven förfaras på samma sätt; likväl kan detta ske medelst två träbitar, en uppstående och en på tvären.

Vill man hafva gul färg kring dörrar och fönster, tages kalk och vitriol, hvilken senare löses i varmt vatten. Vill man ha knutar och fönsterfoder ljusblå, blandas kimrök i kalken, som förut måste sållas genom ett fint såll och syftas samt arbetas med en stöt. Stenfoten strykes vanligen med samma färg; likväl bör till

denna litet mera kimrök tillsättas, så att den blir något mörkare.

Anmärkingar och tillägg till föregående.

Då jag sade, att långsyllarna skulle läggas på flata sidan var det af två skäl: för det första för att kunna hugga ned vasarne, hvilket, som hvar och en torde inse, måste göra en stor besparing af tid, mot att inlägga en vase i sänder på stenar, ty dessa underläggas sedan; och för det andra för att råttorna ej må kunna gnaga sig in mellan golftiljorna och väggen. Läger man äfven tvärstockarne på flatsidan och tätt hopskär dem i hörnen, så har man råttfritt rundt om, och därjämte ännu en fördel, nämligen att golftiljornas ändar få hvila på stockarne.

På fönsterkarmarne till dessa byggnader får ej vara någon vattenlist på understycket, såsom eljest vanligen brukas, utan göres den af järn- eller zinkplåt, 10 cm bred och så lång, att den går 25 mm öfver karmens fals. Plåtens framkant förses med 6 mm:s fals och uppbojes på ändarne lika mycket. Karmens undre stycke skall urfalsas något lutande utåt, hvarefter man med ett bredt och tunt järn — stickbetteln — instämmer en rand 6 mm djupt i falsens inre hörn. d. v. s. att stycket då skall stå på kant, hvarefter karmen hopsättes. Med en fogsvars (eller i brist däraf med en rundsåg) göres nu ett spår mellan midtpostens ände och falsen, samt likaså vid sidstyckena, så att plåten där kan inskjutas. Dessförinnan måste man dock urklippa den uppvikna änden 6 mm djupt. En spiklinie uppritas nu från inre kanten, i hvilken uppstamps hål, 5 cm mellan hvarje, för s. k. bandspik. Plåtkanten inslås i det huggna spåret med en träklubba och spikas. Uraktlåtes detta, rinner vattnet under plåten och på väggen samt förstör snart nog rappningen. I förbigående må nämnas, att plåtslagare ditsätta plåten på annat sätt; men detta kan ej någon göra, som ej är hemma i deras yrke. Om man köper större sorts järnplåt än den vanliga, så undgår man naturligtvis besväret att falska ihop den.

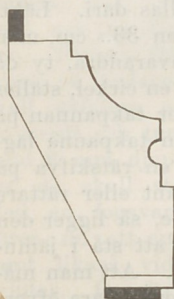
Jag skulle nu äfven nämna några ord om taket och taklisten, men på en rappad byggnad kommer ingen sådan i fråga, utan endast en underspikad panel, som går vinkelrätt från väggen till takstolssparrarnes ändar, hvilka på undersidan måste afspetsas till 5 cm:s höjd. Äro alla takstolar rätt inhuggna, så att de ligga i grad med hvarandra, samt lika långa utanför väggen, så göres ett märke på hvarje ände, 5 cm från öfre kanten, och en större vinkel sättes med ena kanten mot väggen och den andra på takstolssparrens sida, efter märket, hvarefter afritas och aftäljes därefter. Äfven bör man komma ihåg att imärka på väggen, hvarefter man uppdrager en rits. Ofvanför denna iborras dymlingar, hvar under den omnämnda panelen spikas. Det säger sig själft, att dessa dymlingar böra täljas flata på undre sidan.

Takstolarnes ändar samt panelens kant täckas nu lodrätt med ett 16 cm bredt bräde, så vida det skall blifva tegeltak, och takpannorna nedfällas däri. Läktningen för teglets påläggande är vanligen 33.5 cm, men teglen böra ej läggas för mycket på hvarandra, ty då blir taket ej vackert. Man tager därför en cirkel, ställer den på 5 cm samt drager ned den under takpannan på brädet och utskär efter den, hvarefter en takpanna lägges högre upp på taket och därefter en rätskifva på båda. Står den undre stenens nedre kant eller rättare ände då 12 mm högre än dess öfre ände, så ligger den som den bör ligga, ty den kommer då att stå i jämnhöjd med de öfre hvarfvens nedre ändar. Att man måste fylla i från knuten till vindskidan torde vara öfverflödigt att nämna.

Vill man nu hafva en taklist, så uppkantas en plank af 15 eller 20 cm:s bredd, allt eftersom man vill hafva listens storlek. Denna plank afskäres i lika långa bitar som bredden, och dessa ituskäras ytterligare hörnvis, så att de bilda trianglar, och uppspikas på väggen under den omnämnda panelen, samt inifrån, genom densamma, så att de sitta säkert fast, hvarefter de klädas med bräder. På dessa bräder utfylles med grofva sågbakar, så att de bilda en cirkel, och dessa öfverklädas ytterligare med 25 mm:s läkt, 5 cm mellan hvarje, och

under den tillämnade runden fästes en platt af 5 cm:s bredd och 5 cm:s tjocklek, en dylik af 37 mm:s tjocklek och 75 mm:s bredd samt slutligen en af 5 cm:s bredd och 5 cm:s tjocklek. På den öfre cirkelrunden läktas med 25 mm:s läkt, 37 mm mellan hvarje. Alla dessa läkter och plattor trådas med uppglödgad järntråd, sålunda att man i läkterna inslår 5 cm:s spik, 30 cm mellan hvarje och 13 mm uppstående, hvarefter snos en ögla på trådringens ände och denna trädes på den öfre läktens ändspik och tillvrides om spikhufvudet, så att den ej glider ned. Därefter spännes tråden och lindas ett hvarf om närmaste spikhufvud och så vidare till änden, då man öfvergår till andra läktens ändspik. Nu förfares likadant och så undan för undan. Bäst är om tråden är af mässing, eller ock förtent. Nu måste man hafva en "schablon" att draga listen med. Fig. 2 ut-

Fig. 2.

visar en sådan. Fasonerna utskäras i kanten af en brädlapp. På nedre änden intappas tvärs öfver den en brädbit. Den bör vara 3 cm tjock och 20 cm lång samt förses med en fals på ena kanten (det svarta på figuren). Denna fals skall sedan löpa på en dylik, som spikas på väggen. På öfre änden är också tvärnan lemnad hvit på teckningen och svart där den skall löpa på den på takfoten spikade listen. För nedre änden uthyflas läkterna på en sida och en kant i grad och spikas på väggen, så att den nedre urfalsningens kant hvilar på den nu ditslagna läkten och den öfre på listen vid takfoten. (Här må dock nämnas, att den ej får användas förrän byggnaden är påslagen med det tredje bruket eller den s. k. stockdragningen.) Drager man nu schablonen utefter listen på sina banor, så ser man om falsarne på densamma böra ändras; ty afståndet mellan schablonens kant och tråden bör vara minst 13 mm. Därefter börjas utfyllningen med det tredje bruket, och då detta torkat, påfylls å nyo, hvarefter man kan taga schablonen och draga den ändes efter, i händelse någon

"bruksknöl" skulle vara förestående. Detta upprepas så fort bruket torkat, högst 4 gånger, då listen bör vara utfyllt. Är det varm väderlek, bör ej mera än 60 cm påslås för gången, innan schablonen drages.

Nu tillagas finrappningsbruket af mycket fin sand samt sållas med ett fint såll. Beståndsdelarne äro desamma som vid förra bearbetningen. Härmed afrappas och drages flere gånger, tills det blir riktigt slätt, dock ej mer än 30 cm i sänder, och först därefter anbringas spritrappningen. På det att man däraf ej må stänka på iisten, öfvertäckes denna med ett bräde, som fästes jämnt med listens nedre fals, och upptill med en brädribba, hvilken fästes på takfotslisten och brädets öfre kant. Dock är det ej så farligt, om något stänker därpå, ty detta kan bortskaffas med en trasa, sedan det torkat.

Jag skulle äfven ha talat om en utsprångslist på gafarne, men jag anser, att ingen kan förfärdiga den, som ej fått praktisk inblick däri. Likväl må jag nämna, att underslaget göres på samma sätt som på sidan. Man måste äfven där iborra pinnar i väggen; men där får man lägga bräderna ofvanpå. Denna list måste täckas med plåt.

Schablonen skall vara plåtbeslagen på ena sidan, vid fasonerna, i annat fall varar den ej en list ut. Träet bör äfven snedskäras något, så att ej bakkanten kommer att släpa i under dragningen, utan skall den skära med framkanten som ett hyfveljärn.

Gamla utknutbyggnaders rappning sker på samma sätt, som förut är beskrifvet, men knutarne måste afskäras till 75 mm:s längd och det öppna hörnet fyllas med en af sparrvirke upptäljd 75 mm:s fyrkant samt inpassas så, att den går jämnt med knutarne, och fästas med spik eller snedt inborrade veka dymlingar. Pinnarne härtill böra vara både vekare och kortare än de, som förut äro omtalade. Skulle knutarne vara något starkare angripna af röta eller sprickiga, så är bäst att påspika klufna hasselpinnar. De få ej sitta tvärs öfver knuten, utan litet lutande, med barksidan vänd åt knuten. Skulle det finnas något timmer i byggnaden, som är så angripet, att nå

gon pinne ej vill sitta kvar, så får man borthugga detta och i stället fylla i med gärdsel eller sågbakar.

Den som har ondt om timmer och önskar hafva vindsrum, råder jag att bygga med fronton (korsbyggnad) samt brutet tak. Detta lär ej vara modernt och får ej ske öfverallt i våra dagar, och smaken är olika; men detta byggnadssätt inbesparar åtminstone tre hvarf timmer, och dessutom får man mycket rymligare skrubbar på sidorna, och som det då blir endast innanväggar, som kunna rappas utan pinnar, så gör det ingenting om någon kant skulle vara för mycket anstungen af röta; ty då vägglaget kommer upp, kan man borthugga detta och i stället spika fast gärdsel och bakar. Till dessa väggar kan man hopskarfva stumpar (hvilket också kan ske till ytterväggarna). Gamla s. k. knuthugg hindra ej, så vida de igenfyllas. Afser man endast att få två vindsrum, kan man bygga med ledåsar och kroppås, något som alltid blir billigare och går fortare, än att bygga med takstolar.

Treröriga kakelugnars uppsättning.

Om läsaren händelsevis har spis i sin kammare och önskar utbyta den mot en tidsenlig kakelugn, så vill jag gifva några goda råd för kakelugnars uppsättning.

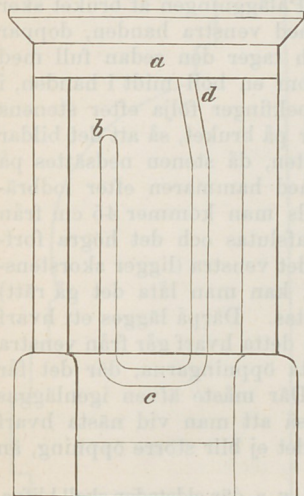
Rif till en början ned spisen, så att öppningen får en bredd af 107 cm. I denna öppning uppmuras nischen, så att öppningen för kakelugnen blir 75 cm, hvilket går lättast för sig, om man tar en grad brädrinna af den längd, att den kan spännas mellan golf och tak. Denna vändes med flatsidan mot muren och 15 cm inpå det upphuggna hålet samt aflodas. Därefter fästes den vid tak och golf, och nischen uppmuras efter densamma intill den bortrifna spisens bakvägg. På samma sätt förfäres på den andra sidan. Man får ej glömma, att, då man börjar ett hvarf med en *hel* sten, det nästa börjas med en *half*, så att hvarfven binda hvarandra. Skulle någon stock ligga kvar öfver muren, hvilket vanligtvis är fallet — man har nämligen ofta låtit dörrstocken gå

rätt fram — så måste denna borthuggas innan murningen börjar; högst 15 cm få vara kvar under panelen.

Då den är uppmurad, putsas och afrappas den på samma sätt och med samma slags bruk, som användes kring byggnadens fönster och dörrar, hvilket förut är beskrifvet.

Foten till kakelugnen fylles nu ut mellan nischen med ett djup från gamla spisens bakvägg af 52 cm. Till plan uppmuras två skift af 72 cm:s bredd och 52 cm:s djuplek. Härefter muras med ett hvarf på sidorna, samt vid bakväggen och vid framkanten två skift. Femte eller öfre hvarfvet i foten afrundas*), som fig. 3 ut-

Fig. 3.

Beskrifning öfver rökgången.

Då röken kommertill *a*, vänder den kring *b* nedåt och går under ärilen vid *c* samt vidare upp till spjället vid *d*.

visar, från nischen till hörnet samt framsidan. Den uppsättes med vanligt murbruk. Till återstoden begagnas vanligt kakelugnsbruk, som göres af 2 delar sand och 1 del lera. Huru detta skall bearbetas, finnes omnämndt i *Den lilla murarebooken* af *J. M. Bong*.

Nu börjas kakelugnens s. k. sättning. Först uppsättes kakelugnens formen, lika långt från båda sidor, d. v. s. midt på den blifvande kakelugnen. För att få formen att stå stadigt, medan man murar in den, uppläggas fyra stenar på hvarandra vid den gamla bakmuren. Om nu en brädlapp med dess ena ände lägges på dessa stenar och den andra på formens öfverjärn samt ett par stenar påläggas, så står den till-

*) Till femte hvarfvet, på fram- och baksidan, lägges inre hvarfvet med blott en sten, hvilken afhugges 37 mm på bred-

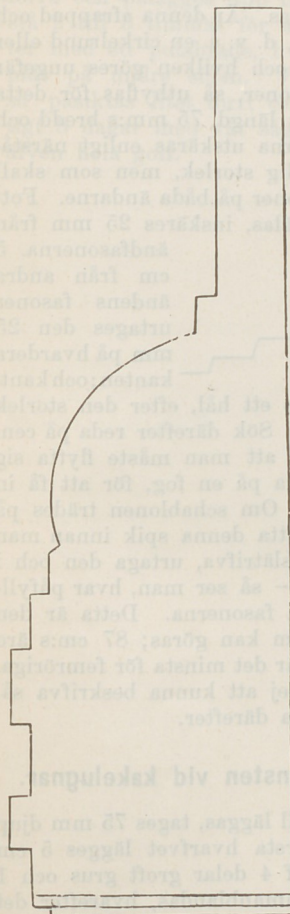
räckligt stadigt att kunna aflodas, för hvilket ändamål man gör sig ett särskildt lodbräde af 45 cm:s längd och 75 mm:s bredd.

Formen bör vara 30 cm hög och 22.5 cm bred. Är denna aflodad, afhugges och ditpassas en sten, lagd på kant, och med längden tvärs öfver 68 cm. Så fortfares rundt om. Vid bakväggen lemnas 25 mm:s skillnad. Skiljeväggen mellan eldstaden och rören sättes af s. k. rörsten på de nedlagda, klufna stenarne, så långt utåt, att rörstenarne öfverstiga den klufna kanten 3 mm, så att denna ej må stiga fram om formen. Man kan börja med en hel sten mot väggen, samt en half vid framkanten, hvilken afhugges så att det blir väl 6 mm:s bruksfogning vid hvardera sidan. Påläggningen af bruket sker så, att man fattar stenen med venstra handen, doppar den högra i vattenpytsen och tager den sedan full med bruk, hvilket hopklämmas som en boll midt i handen, i det man låter tumme och pekfinger följa efter stenens sidor, under det man trycker på bruket, så att det bildar minst 25 mm:s djup på midten, då stenen nedsättes på sin plats och tillknackas med hammaren efter lodbrädet. På så sätt fortfares tills man kommer 45 cm från taket, då det venstra röret afslutas och det högra fortsättes, men lutas något till det venstra (ligger skorstensröret midt öfver kakelugnen, kan man låta det gå rätt) och ytterligare två hvarf sättas. Därpå lägges ett hvarf på flatsidan, till täckning, och detta hvarf går från venstra utkanten öfver de båda första öppningarna, där det får hvila på rörstenens kant. Där måste äfven igenläggas med en sten på framsidan, så att man vid nästa hvarf kan indraga så mycket, att det ej blir större öppning, än

den samt nedlägges på midten, d. v. s. där eldstaden skall blifva. Innanför dessa stenar bildas således en fals af fjärde hvarfvet, hvarpå ärilen skall hvila. En sten klyfves nu midt i tu ändes efter, så att hvardera stycket har 75 mm:s bredd, och på fjärde hvarfvets fals lägges först en hel sten och sedan de klufna, en på hvardera sidan. Dessa ändar nedläggas i bruk med 6 mm:s skillnad från den hela stenen, som nu borttages och ej får ditsättas förrän kakelugnen är färdig och allt bruk under eldstaden borttages. Därpå strykes litet bruk vid öfre kanten och stenen nedlägges.

att man kan lägga spjällformen därpå. Skorstenen igemuras så, att blott en öppning af 15 cm återstår midt

Fig. 4.

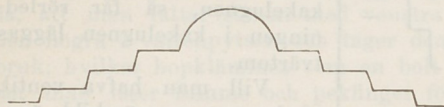
för spjällhålet, och spjällformen inmuras. Om man börjar igendraga högra röret med en sten djupare ned, än den omnämnda planen ligger, kan äfven spjälltenen fås på framsidan, hvilket är nästan bättre. Spjälltenen vändes vanligen åt venstra sidan, men skulle det vara så, att skorstenspipan är dragen mera åt venstra än högra sidan af kakelugnen, så får rörledningen i kakelugnen läggas tvärtom.

Vill man hafva ventil, så lemnas en särskild öppning af 10 cm:s bredd och 75 mm:s höjd, och hela planen täckes med ännu ett hvarf. Skulle en stock vara i vägen eller ligga så nära, att man ej får 2 hvarf på indragningspipan, så måste ett blekrör insättas och ommuras, hvar efter kransen påläggas. En sådan af enklaste sort utvisar fig. 3.

Vill man åter hafva en dragen list (då kransen hugges med hålkäl samt får öfverskjuta 25 mm), så måste man göra sig en schablon, hvilken förfärdigas på samma sätt som en dylik till taklisten. Fasonerna synas på fig. 4 i ungefär half storlek. Hela träbredden är 87 mm, tjockle-

ken 16 mm, fotens längd 125 mm, tjockleken 25 mm och urkälningen på undre kanten 12 mm på hvarje sätt. Plåtpåslagningen får ej glömmas. För schablonen skola lister upptill och nedtill fastsättas, och listen göres färdig, innan själfva kakelugnen rappas. Är denna afrappad och man vill hafva en medaljong, d. v. s. en cirkelrund eller oval listgång på framsidan, och hvilken göres ungefär som den förra, med olika fasoner, så uthyflas för detta ändamål en träbit af 35 cm:s längd, 75 mm:s bredd och 16 mm:s tjocklek, och fasonerna utskäras enligt närstående fig. 5, som är i naturlig storlek, men som skall tillökas med två liknande fasoner på båda ändarne. Fotbiten, som ej behöfver urkålas, inskäres 25 mm från

Fig. 5.

ändfasonerna. 5 cm från andra ändens fasoner urtages den 25 mm på hvardera kanten; och kant-

vis genom densamma borrar ett hål, efter den storlek man önskar ha medaljongen. Sök därefter reda på centrum. Det säger sig själf, att man måste flytta sig upp eller ned för att få reda på en fog, för att få in en hufvudlös 12 cm:s-spik. Om schablonen trådes på denna spik — bäst är att isätta denna spik innan man rappar och, då man skall slåtrifva, urtaga den och i stället insticka ett halmstrå — så ser man, hvar påfyllningen skall ske för att få fasonerna. Detta är den minsta treröriga kakelugn, som kan göras; 87 cm:s äro vanligast. Detta senare mått är det minsta för femröriga. Sådana tilltror jag mig dock ej att kunna beskrifva så, att någon skulle kunna arbeta därefter.

Cement i stället för plansten vid kakelugnar.

Gropen, där cementet skall läggas, tages 75 mm djup under golfvets öfverkant, första hvarfvet lägges 5 cm tjockt, med en blandning af 4 delar groft grus och 1 del cement, hvilket noga sammanblandas, hvarefter det uppfuktas med vatten, då det pålägges, och nedklubbas,

så att 25 mm återstår till golfkanten. För den andra påläggningen tages 1 del cement och 3 delar vanlig mursand, hvilket sammanblandas på samma sätt som det förra och pålägges upp till golfkanten, hvarefter det får stå 2 till 3 timmar för att hårdna, samt afslipas därefter med ett putsbräde, hvilket bör vara skodt med stålplåt på undre sidan. Vill man hafva det riktigt fint, så påsiktas litet torrt cement, hvarefter det hålles fuktigt 8 dagar med våt sågspån. På samma sätt inläggas äfven hela golf.

22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Fig. 5

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Cement i stället för piansten vid kakelugnar.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

INNEHÅLL.

	Sid.
Vanliga trähus	3.
Om grundens utstakning och murning samt afvägning	4.
Murgrundens läggning och timringens fortsättande	7.
Om takstolarnes hophuggning och uppsättning	9.
Taklistens uppsättning	11.
Om stickornas klyfning och deras påläggning	13.
Om murens uppsättning	14.
Resvirkesbyggnader	18.
Reveteringen	20.
Anmärkningar och tillägg till föregående	24.
Treröriga kakelugnars uppsättning	28.
Cement i stället för plansten vid kakelugnar	32.

Allmännyttigt handbibliotek.

(Sigfrid Flodins förlag.)

OBS. Då af åtskilliga arbeten här nedan tidt och ofta utkomma nya upplagor, har ej ansetts vara skäl att här angifva huru många upplagor af dem utkommit vid denna förtecknings tryckning.

- Nr 1. **Handbok för praktiska ölbryggare.** Om olika ölsorter, ölundersökningar och humleprof m. m. Af *G. Habich*. 1 kr.
- Nr 2. **Den fullständiga ohyreboken.** 289 anvisningar att döda och fördrifva allt slags ohyra, så väl inom- som utomhus, synnerligast spannmålsmask, myror, råttor, mygg, ohyra på boskap, flugor, kakerlackor, mal, loppor, löss och vägglöss. 50 öre.
- Nr 4. **Läder-recept-bok.** Skinns och hudars färgning, läderlackering, förbättrade skovax och blanksmörja. 75 öre.
- Nr 5. **Svensk örtbok.** En afhandling om mera än 300 svenska växters nytta och användbarhet, så väl i medicinskt afseende som i hushållningen och näringarna. Af *C. Roselli*. 50 öre.
- Nr 6. **Redskapsfabrikanten på landet.** Anvisning att på egen hand förfärdiga kastmaskiner, hackelsemaskiner, tranärtscharpor, hjulnaf, hjul och sellokor. Af *J. M. Bong*. 50 öre.
- Nr 8. Fullständigaste handbok för **betsning, polering och lackering** af trä, ben, horn och elfenben. Tillförlitligaste metoder att gifva simplare träslag det fullkomligaste utseende af finare; att bereda utmärkt goda och lätt tillagade polityrer och fernissor samt att rengöra äldre arbeten och återgifva dem utseende af nya. Af *H. F. Stöckel* och *C. F. G. Thon*. 75 öre.
- Nr 9. **Benmjölet som gödselämne.** Af *Cohn*. 40 öre.
- Nr 10. **Koksaltet** såsom medel att öka ladugårdens atkastning. 25 öre.
- Nr 12. Den nyttige hjelparen vid **målning med lim- och oljefärger**, så väl simplare som till efterbildning af olika träslag och stenarter; fernissor på kall väg; billiga och skyddande anstrykningsmedel för trävirke, murar o. s. v.; luktfria och torkande färger; enkelt sätt att reparera spruckna väggar; oljemålade arbetens rengöring m. m. Af *C. Schreiber*. 75 öre.
- Nr 13. Praktisk handbok i **lackering** på alla slags arbeten af trä, bleck, tenn, järn, läder, sten m. m.; förgyllning, försilfring och bronsering på trä, mässing, bleck, tenn, järn, bly och gips m. m. Af *J. Herrmann*. 50 öre.
- Nr 14. **Ny metod för skogsodling.** Af *v. Buttlar*. 1 kr.
- Nr 15. **Nya hönsboken.** Af *F. Björting*. 75 öre.
- Nr 16. **Lilla murareboken**, eller lättfattlig anvisning att tillaga flere sorters murbruk, för murning och rapping, tegeltaks gipsning, väggars och taks rapping och öfverstrykning, fyllning under golf m. m. Af *J. M. Bong*. 25 öre.
- Nr 17. **Snickareboken**, med anvisningar om de särskilda trä-

slagens olika användbarhet; iakttagelser vid deras inköp och torkning, träarbetens hopsättning, linoljerening, fernissberedning, betsnung, polering, målning m. m. Efter *H. F. Stöckel* och *A. W. Hertel*. Med litogr. figurer. 1 kr.

Nr 18. **Praktisk handbok i järnhandteringen**, innehållande de förnämsta grunderna i masmästeriet, färskningsprocesserna, järnsyningen, degelprof, kemiska analyser å stål- och järnsorter samt ordnandet af hårdställningar. Af *W. Avelson*. 1 kr.

Nr 19. **Öronens vårdande**, af med. dokt. *R. Hagen*. 50 öre.

Nr 20. **Kaffe och té**, de olika tillredningssätten, de förnämsta surrogaterna m. m. Af *W. Neuhof*. Öfvers. 75 öre.

Nr 21. **Torfmosarnes användbarhet** i hushållet, industrien, jordbruket m. m. Af *A. F. Westerlund*. 1 kr.

Nr 22. Den tillförlitlige **Socketbagaren och likörfabrikanten**. Anvisning att tillaga karameller, mandelkonfekt, brända mandlar, biscuiter, sockerbröd, tebröd, bakelser, kakor, tårtor, konserver, sylter, safter, limonad och mandelmjök, samt likörer på kall väg. Af *J. Julinsson*. 50 öre.

Nr 23. **Konserveringsboken**. Förvaringsmetoder för kött, grönsaker, mjök, smör, ägg m. m. 50 öre.

Nr 24. **Om hornboskapens vinterutfodring**. De olika foderämnenas näringsvärde, deras beredning och blandning. Efter *U. Schlitte* af *C. A. Hermelin*. 50 öre.

Nr 25. **Sveriges läkedomsväxter**, deras uppsökande och användande, jämte en kort växtbeskrifning. Af *Emil Öberg*. 75 öre.

Nr 26. **Ölbrygd** enligt bayerska metoden. Af *H. Hercher*. 50 öre.

Nr 27. Den praktiske **Insjöfiskaren** eller nyaste och lättfattligaste metoder att fånga fisk och krafter, jämte beskrifning på fiskredskap, det enklaste sättet att odla fisk, samt tillförlitliga rön och viktiga fiskare-regler. 50 öre.

Nr 28. **Om uppfödande och gödning af nötboskap** samt om handeln med densamma. Af *W. McCombie*. 75 öre.

Nr 29—31. **Handledning i trädgårdsskötsel** för trädgårdsodlare och blomstervänner. Af *J. F. Holm*. 3 delar, innehållande:

I. Köksväxtodling. Omfattande anläggning och underhållande af köksträdgårdar samt odlingen af de för våra klimatiska förhållanden bäst passande köksväxter, bärbuskar och frukt-träd. Med 6 träsnitt. 75 öre.

II. Blomsterodling i boningsrum, tillika innehållande skötseln af blomster- och bladväxter för kalljord, hvilka böra öfvervintra inomhus; odling af blomsterlökar m. m. 75 öre.

III. Blomsterodling på fritt land. Odling af ett- och fleråriga blomster- och bladväxter, rank- och slingerväxter, träd och buskar för grupper, blomsterlökar m. m., äfvensom gräsplaners anläggning och underhåll m. m. 1 kr. 50 öre.

Nr 32. **Kompostberedning** af vegetabiliska och animaliska ämnen, jord, ekskrementer och spillning, affall från jordbruket, ladugårdar, slagterier, fiskerier, garfverier, gasverk etc. Af *J. L. Morton*. Prisbelönt afhandling. 50 öre.

Nr 33. **Vinberedning utan drufvor**, eller att af frukter, bär, potatis och spannmål tillaga öfver 70 slags viner samt andra

helsosamma, välsmakande och billiga drycker, äfven i de minsta kvantiteter för eget behof. Af *M. Chevalier*. 50 öre.

Nr 34. **Hemssylor**. Anvisningar om städning, barnflickans åligganden, sömnad, köksgöromål, tvätt, brygd, slag, ljusstöppning, bakning, väfnad, ladugårdsgöromål m. m. Af *A. de Fresse*. 65 öre.

Nr 35. Den lilla **Växtläkeboken**. Lättfattliga anvisningar att på egen hand, uteslutande med inhemska växter, behandla människans vanligaste sjukdomar och lidanden. Af *Emil Öberg*. 50 öre.

Nr 36. **Syltningsbok**, innehållande konservering af bär och frukter genom inkokning, inläggning i spirituosa och ättika; syltning med socker; tillagning af geléer, marmelader, kompotter och safter, samt kandering och glacering. Af *En äldrehusmoder*. 50 öre.

Nr 37. Den praktiske **Landtmätaren**. Anvisning att på egen hand uppmäta och afväga egor, beräkna höjder samt mäta plana och solida figurer. Af *E. Öberg*. Med 55 träsnitt. 75 öre.

Nr 38. **Hemfärgaren**. Handledning att färga ylle, bomull och silke; om blekning och tvättning samt färgämnenas bedömande. Till svenska hushållsarbets tjenst utgifven af *C. A. Rabe*. 75 öre.

Nr 39. Handbok i **Fernissberedning** till målning, lackering, möbler och träarbeten, förgyllnings-, bokbinderi- och portföljarbeten, galanterivaror och leksaker, läder, metaller, finare och gröfre vagnsarbeten; äfvensom för artister, litografer, fotografier, naturaliesamlare m. fl. Efter dr *E. Winckler*. 1 kr.

Nr 40. **Ättiktillverkning**, efter nyare och äldre metoder, så väl vanliga sorter som aromatiska och taffelättikor. För mindre fabriker, handlande och hushåll af *J. D. Leufvenmark*. 75 öre.

Nr 41. **Taktegel-Ria**. Af *C. G. Rosén*. 50 öre.

Nr 42. Grunderna för **Handsmidet**. En anvisning för nybegynnare, hufvudsakligast afsedd för landtbruksskolor och allmogens söner i allmänhet. Af *P. Östman*. 25 öre.

Nr 43. **Halmflätning**. Af *C. A. Nyholm*. 25 öre.

Nr 44. Fabrikation af **alla slags lim**, beredning af oblater, klistor, butelj- och sigillack samt bryggeriharts. Med stöd af egen erfarenhet bearbetad af *J. D. Leufvenmark*. 50 öre.

Nr 45. Kemisk-teknisk Receptbok för **metallarbeten**, innehållande uppfinningar för arbeten i guld, silfver, nysilfver, koppar, mässing, zink, tenn, stål, järn och bleck; metallegeringar, samt förgyllning, försilfring, förkoppring, förtenning och färgning af metaller; lüdning, etsning m. m. För yrkesidkare och diletanter. Öfvers. af *J. D. L.* 50 öre.

Nr 46. **Mineralvatten**. Beredning af de flesta brukliga **helsovatten**, så väl som soda- och seltersvatten; limonader, sockerdricka m. m. Anvisning att kolsyra champagne och andra viner, punch m. m. Af *Jac. D. Leufvenmark*. 1 kr. 25 öre.

Nr 47. Handledning i enkla och dubbla **Bokhålleriet**. För själfstudium. Af *Jac. D. Leufvenmark*. 1 kr.

Nr 48. **Kanariefågeln**, hans varieteter, skötsel och fortplantning. Med 7 träsnitt. 50 öre.

Nr 49. **Tidsenlig matlagning**. Kok- och hushållsbok, omfattande så väl vanlig matlagning som tillagning af svampkrätter m. m. Af *P. C. Ashjörnsen*. 1 kr. 50 öre.

Nr 50. **Tvättning och renoering** af vanliga tvättkläder, broderade arbeten, spetsar, blonder, siden, sammet, ylle- och bomullstyger m. m.; *Konservering af möbler*, speglar, förgyllda arbeten, metaller, sten- och glasarbeten m. m. Af *G. Einander*. 75 öre.

Nr 51. **Fläckuttagning**. Säkra anvisningar att utan skada för tygerna uttaga alla slags fläckar af fett, olja, vax, talg, tjära, hartser, växtsafter, frukter, rost, bläck, gatsmuts, vagnssmörja, kaffe, te, vin, punsch, fukt m. m. Af *D. R. Schmidt*. 50 öre.

Nr 52. **Garfning af skinn och hudar** enligt snällgarfningsmetoden, jämte beredning af juftläder, karduan och saffian, simplare pelsverk m. m. För tillverkning i mindre skala bearbetad efter dr *C. H. Schmidt*. 60 öre.

Nr 53. **Handledning i hvit- och sämskgarfning**, äfvensom ungskv hvitgarfning för läder, sämskning af skinn till glacé- och kastorhandskar m. m., jämte färgning af dessa slags skinn. För tillverkning i mindre skala bearbetad efter dr *C. H. Schmidt*. 60 öre.

Nr 54. **Vällukternas bok**. Anvisningar att i mindre kvantiteter tillverka luktvatten och essenser, pomador och häroljor, skönhetsmedel, rökparfymen m. m. Af dr *E. Winckler*. 75 öre.

Nr 55. **Toilett-tvål**. 135 anvisningar att i mindre skala tillverka tvål, tvålkulor, tvålcrème, tvålspiritus, raktvål, tvålpulver m. fl. tvålpreparater för toaletten, efter dr *E. Winckler*. 40 öre.

Nr 56. **Anilinfärgning** jämte ett urval af de senaste årens uppfinningar i tryck- och färgningskonsten. Af *A. Krieg*. 75 öre.

Nr 57. **Tänderna**, deras natur, vård, vidmakthållande och sjukdomar. Af dr *H. Klencke*. Med 20 träsnitt. 1 kr.

Nr 58. Tillverkning af **Korf- och charkuterivaror**. Att efter tysk metod *tillreda, salta och röka* de flesta i handeln förekommande kött- och fläskvaror. Af *J. Eppner*. 50 öre.

Nr 59. **Smörberedning**. Anvisning att bereda godt och hållbart smör, formulär till mjölkböcker, äfvensom att göra förskämtd smör fullgodt för matlagning. Af *Zakarias Cajander*. 50 öre.

Nr 60. **Ostberedning**. Anvisning att i större och mindre kvantiteter bereda de flesta i handeln förekommande ostsorter. Efter *Duncan, Hofman-Bang m. fl.* af *Z. Cajander*. Med 4 pl. 1 kr.

Nr 61. **Ögonläkaren**. Anvisning huru man skall kunna bibehålla sina ögon friska, själf bota mindre sjukdomar och förebygga större. Af dr *Albrecht*. 30 öre.

Nr 62. Den fullständiga **Kitt-boken** eller anvisningar att bereda öfver 200 slags kitt för föremål af trä, glas, porslin, stengods, bernsten, sjöskum, horn, ben, sköldpadd, metaller, ädla stenar och stenarbeten; för kaminer, retorter, destillationskärl, förlag, kylrör m. m. äfvensom murbruk, cement och s. k. stucco. Af *C. F. G. Thon*. 50 öre.

Nr 63–65. Hufvudgrunderna af **Åkerbruksläran**. Bearbetning efter *K. Frantzen* af *Zakarias Cajander*. 3 häften:

I. **Växternas beståndsdelar**. En enkel och lättfattlig framställning om de ämnen, hvaraf våra odlade åkerbruksväxter bestå och lefva. 50 öre.

II. **Gödsellära**. Lättfattlig anvisning att behandla och an-

vända så väl fasta som flytande ekrementer efter husdjur och menniskor, konstgjorda gödningsämnen m. m. 75 öre.

III. **Praktisk boskapskötsel.** Anvisning att på bästa sätt använda de vanliga foderämnena. 50 öre.

Nr 66. **Praktisk handbok i Lustfyrverkerikonsten.** Af *Carl Linder.* Med 41 träsnitt. 1 kr.

Nr 67. **De utländska och svenska Myntsystemens** inbördes förhållanden, jämte **de utländska mått- och viktssystemens** förhållande till de svenska. Af *J. Fogelström.* 50 öre.

Nr 68. **Förstudier för urmakare.** Populär framställning af mekanikens grundsanningar, jämte de viktigaste satser ur matematiken. Af *Otto Lehmann.* Med 51 träsnitt. 1 kr.

Nr 69. **Biskötseln** efter den s. k. Dzierzonska metoden. Populärt framställt af *J. W. Lotter.* 75 öre.

Nr 70. **Lilla svarfvarboken.** Anvisningar för menige man att själf förfärdiga den enkla svarfstolen samt därå svarfva, slipa och polera arbeten af trä, horn och ben, äfvensom att förfärdiga slängkammar och skrufbultar till snedtyg. Af *J. M. Bong.* 25 öre.

Nr 71. **Praktisk Vexel-lära,** innehållande: Kort historik öfver vexelarnes uppkomst. De olika slagen däraf. Hvad vid vexelväsendet är att iakttaga. Vexelformulärer. Svenska vexellagen m. m. Af *John Lind.* 75 öre.

Nr 72. Handbok för beredning af **Bär- och fruktviner.** Af dr *N. Graeger.* Med 15 träsnitt. 1 kr. 50 öre.

Nr 73. **Kemisk-teknisk handbok för vinhandlande och vinfabrikanter,** innehållande ett urval af nyaste metoder för viners behandling. Af professor *J. Nessler.* Med 8 träsnitt. 1 kr.

Nr 74. **Läran om Husdjurens utfodring.** Af professor dr *E. Wolff.* 1 kr. 25 öre.

Nr 75. **Den lilla jagtboken.** Kort handledning i jagt och djurfångst. Efter *Baron v. Ehrencreutz* m. fl. bearbetad af *En jagtvän.* Med träsnitt. 75 öre.

Nr 76. Förädling af **Skogsprodukter** genom torr destillation af trä. En handledning för tillverkning af trättiksyra, träsprit, tjära, träoljor, terpentinolja, vagnssmörja, kol, kimrök m. m. Efter dr *E. Assmuss.* Med pl. 75 öre.

Nr 77. **Hemläkaren,** en hjälpreda för landtbor, så väl i Sverige som Amerika, med recepter enligt svenska och amerikanska farmacopéerna. Af *L. Traneus,* med. dr. 1 kr.

Nr 78. **Landtbruksbokhållaren.** Formulärbok för landtbrukare af *Z. Cajander.* 50 öre.

Nr 79. **Aföningstabeller** för arbete från $\frac{1}{4}$ till och med 10 dagar eller timmar, efter en aföning af 1 öre till och med 3 kr. Af *M. Ringér.* 50 öre.

Nr 80. **Läran om Växtproduktionen.** Af *O. Vossler.* 1 kr.

Nr 81. **Tabeller** för beräkning af **fyrkantigt och rundt virkes** kubikinnehåll, äfvensom löpande fots förvandling till tolfter. Af *J. G. K. Fogelström.* 1 kr.

Nr 82. **Hudens, hårets och naglarnes vård och bibehållande.** Af dr *Kleinhaus.* Med 18 träsnitt. 1 kr. 25 öre.

Nr 83. Handbok för **husegare och byggherrar,** innehållande an-

visningar och råd angående nybyggnader och reparationer, grundläggning, byggnadsmateriel, eldstäders ändamålsenligaste inrättande, iakttagelser vid egendomsköp m. m. 75 öre.

Nr 84. **Lungorna.** Deras vård och behandling i friska och sjuka tillståndet, med särskildt hänseende till lungсот, tillika med en afdelning om klimatologien. Af dr *Paul Niemeyer*. 1 kr. 50 öre.

Nr 85. **Tabell för blandning af alkohol,** jämte brännvins utspänning med lank. Af *Jac. D. Leufvenmark*. 40 öre.

Nr 86. **Tabell för höjande af alkoholhalten** hos spirituosa. Af *Jac. D. Leufvenmark*. 50 öre.

Nr 87. **Handledning i hästkötseIn.** Af länsveterinären *Ernst Schoug*. Med 8 träsn. 50 öre.

Nr 88. **Handledning i fårskötseIn.** Af länsveterinären *Ernst Schoug*. Med 4 träsn. 50 öre.

Nr 89. **Gikt och rheumatism.** Af *A. Pagenstecher*. 1 kr.

Nr 90. **Blodbrist och bleksot,** deras igenkännande och botande. Af dr *E. R. Pfaff*. Med 14 träsn. 1 kr.

Nr 91. **Ögat och dess skötsel,** äfvensom om valet af glasögon m. m. Af dr *A. Maury*. Med en plansch. 75 öre.

Nr 92. **Handbok i sockerbageriet.** Af *C. Linder*. 1 kr.

Nr 93. **Utförlig framställning af metersystemet.** Af *J. G. K. Fogelström*. 50 öre.

Nr 94. **Praktisk Gödsellära.** Af dr *Emil Wolff*. 1 kr. 75 öre.

Nr 95. **Ängs- och betesodling,** äfvensom beräkning af erforderlig frökvantitet. Af *F. Burgtorf*. 1 kr. 75 öre.

Nr 96. **Hundläkaren.** Af *R. M. Leo*. 50 öre.

Nr 97. **Slöjdskola i hemmet.** Af *N. C. Rom*. 1:a afdeln. *Snickring*. Med 104 träsnitt. 1 kr.

Nr 98. **Slöjdskola i hemmet.** Af *N. C. Rom*. 2:a afdeln. *Searfning. Löfsägningsarbete. Inlagdt arbete. Bildhuggeriarbete. Naturarbete. Säf- och halmflätning*. Med 104 träsn. 1 kr.

Nr 99. **Slöjdskola i hemmet.** Af *N. C. Rom*. 3:e afdeln. *Målning och tapetsering. Metallarbeten. Sinkning. Säll och siktar. Rep- och snörslagning. Borstbindning. Tillskärning af fönsterglas*. Med 47 träsnitt. 75 öre.

Nr 100. **Kaninens uppfödande och skötsel.** Af *W. Hochstetter*. Med 8 träsnitt. 50 öre.

Nr 101. **Allmän husdjursskötsel.** Af *A. Rueff*. 1 kr. 75 öre.

Nr 102. **Kemisk-teknisk receptbok för snickare, svarfware, målare, hornarbetare** m. fl., jämte recept till fernissor. 50 öre.

Nr 103. **Ogräsens utrotande.** Af dr *W. Löbe*. 1 kr.

Nr 104. **Nötkreatursskötsel.** Handledning i rationel afvel, utfodring och användning af nötkreaturen. Af *V. Funk*. 2 kr.

Nr 105. **Handbok i vatten-, teater- och salongsfyrverkeri.** Med träsnitt. 75 öre.

Nr 106. **Handbok i metallers förgyllning, försilfring, förkoppring, förtinning, förzinkning, förnickling, bronsering och färgning** m. m. Bearb. efter dr *N. Gräger*. 1 kr.

Nr 107. **Järn och stål.** Deras egensk. och behandlingssätt, hufvudsakligen vid klensmide. Af *Vilh. Molin*. 1 kr. 25 öre.

Nr 108. Handledning i **Korgflätning**, för slöjdskolor och enskilda. Bearbetn. af *Gustaf Flinta*. Med 27 träsnitt. 50 öre.

Nr 109. **Smörjor och oljor** för finare och gröfre maskiner, vagnar m. m., äfvensom blanksmörja, lädersvärta och läderfernissa. Af *R. Brunner*. 1 kr.

Nr 110. **Sveriges apoteksväxter** jämte anvisning om deras insamling och förvaring. Af jägmästar *Carl Schoug*. 25 öre.

Nr 111. Den praktiske **Bokbindaren**. Anvisning att på egen hand häfta och binda böcker så väl i enkla som finare band. Efter *C. Thon*, *A. Kirsch* m. fl. Med träsn. 75 öre.

Nr 112. **Handbok i tidsenlig biskötsel**. Öfversättning från engelskan af *C. A. Ålander*. Med 23 träsnitt. 75 öre.

Nr 113. **Fernissfabrikanten**. Tillverkning af flygtiga och feta lack, fernissor och siccativ. Af *E. Andres*. 75 öre.

Nr 114. Handbok i **Likörfabrikation**. 850 recept för beredning af enkla och dubbla brännviner, usquebaugh, magdroppar, essenser, tinkturer, extrakt, rom, punsch, arrak, konjak, franskt brännvin, oljor m. m. samt *likörer på varm och kall väg*. Af *A. Fischer*. Med träsnitt. 1 kr. 25 öre.

Nr 115. **Byggmästaren på landet**. Enkel handledning för uppförande af så väl vanliga trähus som resvirkesbyggnader. Af *J. M. Bong*. Med träsnitt. 50 öre.

Nr 116. **Byggnadsnickaren på landet**. Handledning vid inläggning af golf och paneler, förfärdigande af trappor, fönster och dörrar, veranda m. m. Af *J. M. Bong*. Med träsnitt. 50 öre.

Nr 117. **Möbelsnickaren på landet**. Förfärdigandet af enklare möbler, kommoder, skänkar, sängar och bord, chiffonierer, tafvelramar m. m. samt likkistor. Af *J. M. Bong*. Med träsn. 50 öre.

Nr 118. **Metallarbetaren på landet**. Anvisningar att löda, förtenna, härda, etsa och polera järn- och metallarbeten, smida nycklar och vagnstjädrar, skärpa filar samt tillverka *turbin- och vindfångstrust, slägginrättning* m. m. Af *J. M. Bong*. 40 öre.

Nr 119. **Papiermaché**, dess beredning och användning, arbetenas måln., förgyllning, dekorering m. m. Af *A. Winzer*. 50 öre.

Nr 120. **Ljuskopiering**. Handbok för framställning af trogna kopior af ritningar, handskrifter, gravyrer m. m. medelst ljuskänsligt papper. Af *Ed. Liesegang*. Med 13 teckn. 75 öre.

Nr 121. **Konserveringsmedlen** och deras användande i jäsningsindustrien och till förvaring af födoämnen. För öl- m. fl. fabrikanter, mejeriegare, husmödrar m. fl. Af dr *J. Bersch*. 75 öre.

Nr 122. **Bläckfabrikationen**. Svart och kulört skrifbläck, kopiebläck, stämpelfärger m. m. Af *S. Lehner*. 75 öre.

Nr 123. **Elfenbensimitationer**, äfvensom naturtrogna efterbildningar af sköldpadd, perlemor, bernsten, horn, fiskben, alabaster, marmor, sjöskum, skiffer, ädlare träslag, träsniderier, mosaiker m. m. Af *S. Lehner*. Med 8 träsn. 1 kr. 25 öre.

Nr 124. **Naturaliesamlaren**. Praktisk anvisning att samla, preparera och konservera organiska och oorganiska naturföremål. Af dr *L. Eger*. Med 35 träsnitt. 1 kr. 25 öre.

Nr 125. **Monogramboken**, innehållande monogram af två bokstäfver i alla deras sammansättningar. I två färger. 1 kr.

Nr 126. **Handledning vid glasetsning**, jämte talrika litograferade teckningar. Af *Hilda Petersson*, född *Böös*. 1 kr. 50 öre.

Nr 127. **Biodling** efter nyaste metoder. Praktisk handbok för biskötare af *Julius Örtégren*. Med 72 träsnitt. 1 kr.

Nr 128. **Konstmör** (Margarinsmör), dess tillverkning, användbarhet och sanitära bedömande samt medlen att skilja det från natursmör. Af dr *A. G. Ekstrand*. Med 9 figurer. 75 öre.

Nr 129. **Hjelpreda vid lagning** af enklare byggnader, polerade och målade möbler, landtmannaredskap och husgerådssaker m. m. Af *J. M. Bong*. 50 öre.

Nr 130. **Förbättraren af landtmannaredskap**. En handledning för mindre landtbrukare att själf förfärdiga hästräfsor, harf, sladd, halmskakare till tröskverk, tvättmaskin, mangel, potatisqvarnar, tranärtscharpor, pump, frömalningsmaskin, smörkärna, väfstol m. fl. redskap efter förbättrade metoder. Af *J. M. Bong*. Med 9 träsnitt. 75 öre.

Nr 131. Nyaste handbok för **målare och lackerare**. Fullständiga anvisningar för finare *målning, lackering, skyttmålning, förgyllning, försilfring, bronsering* m. m. enligt vår tids fordringar. Af *L. E. Andés*. 1 kr. 50 öre.

Nr 132. **Kitt och hopfästningsmedel** för glas, porslin, metaller, läder, järn, simplare och finare stenarbeten, trä, vatten- och ångrör m. m. Praktisk handbok för arbetare i allehanda yrken, specialister och amatörer. Af *S. Lehner*. 75 öre.

Nr 133. **Etsning i zink eller zinkogravyr** till framställning af alla slags tryckplattor, äfvensom etsning i stål, koppar, silver m. fl. metaller. Af *J. Krüger*. Öfvers. 1 kr 25 öre.

Nr 134. **Konst- och fintvätt**. Fullständig handledning i kemisk tvätt, fläckuttagnig, konst-, hem- och fintvätt, appretering, blekning och färgning af halmbattar, tvättning och färgning af handskar m. m. Af *V. Jodelt*. Öfvers. 1 kr.

Nr 135. **Träindustriens tekniska fulländningsarbeten** eller träets slipning, betsnig, polering, lackering, målning, förgyllning och bronsering. Af *L. E. Andés*. Öfvers. Med 11 fig. 1 kr. 50 öre.

Nr 136. **Receptbok för alla**. Öfver 400 föreskrifter att på egen hand bereda nödvändighetsartiklar och allmännyttiga medel af alla slag. Samlade af *C. A. Ålander*. 1 kr. 25 öre.

Nr 137. Läröbok i **praktisk fotografi**, med tillämpning af de nyaste metoder och utslutande användning af bromsiltvergelatinsplåtar Tillika med aristotypi och koltryck. Af *Carl Gustafson*. Med 23 träsnitt. 1 kr.

Nr 138. **Metallers dekorering**. Praktisk handbok i alla slags metallers förskönande genom gravering, etsning, tauschering, inkrustering, färgning, förgyllning, försilfring, förnickling, platinering, järn- och blyöfverdrag m. m. Af *H. Schubert*. 1 kr.

Nr 139. **Metallers bearbetning** vid smidning; böjning, spänning, rundning, bårdning, drifning, pressning, hopfogning m. m. af plåt; kitt; enkla metoder för pröfning af metallers äkthet m. m. Af *H. Schubert*. Med 44 träsnitt. 1 kr.

Nr 140. Handledning i **Kanariefågeln**s vård och afvel, med särskild hänsyn till sångrasen från Harz. Af *L. E. Björkman*. 75 öre.

Bibliotek för teatervänner.

Detta bibliotek, till största delen innehållande för sällskapsteatern lämpliga pjäser, fortsättes oafbrutet, och är härunder inom parentes utsatt antalet personer i hvarje pjäs, till ledning vid valet för sällskapsteatern.

Ehuru biblioteket alltjämt underhålles genom till- och omtryckningar, är det dock åtskilliga pjäser, hvilka icke utan förlust skulle kunna omtryckas och därför ej finnas i nog stort antal att vara tillgängliga i alla boklädor. Vid rekvisition i fast räkning kunna de dock genom hvarje bokhandel erhållas från förläggaren, hvarvid telegrafsen rätt ofta plägar anlitas, då pjäserna omedelbart sändas i korsband.

Nr	Pris: öre.
1. Praktiska råd vid första stegen på tiljan, om sättet att gå och stå på teatern, om spel, deklamation, mimik, kostymering och sminkning; för unga skådespelare och dilettanter. Efter <i>Monhaupt</i>	50
2. En liten stjärna. 1 akt. Af <i>De Vylder</i> . (6 h., 3 fr.)	50
3. Gammal kärlek rostar aldrig. 3 akter. (8 h., 5 fr.)...	50
4. Friarefärden. 1 akt. Af <i>De Vylder</i> . (2 h., 5 fr.)	40
5. Hin ondes altartafla. 2 afdeln. Af <i>De Vylder</i> . (8 h., 5 fr.)	50
6. Berthas piano. 1 akt. Öfvers. (1 h., 2 fr.)	50
7. En snarstücken herre. 1 akt. Öfvers. (5 h., 1 fr.)	50
8. I rum för resande. 1 akt. Öfvers. (2 h., 2 fr.)	50
9. Studenterna. 2 akter. Af <i>Uller</i> . (8 h., 3 fr.)	50
10. Ett rum att hyra. 1 akt. Af <i>F. Hodell</i> . (2 h., 3 fr.)	40
11. En cigarr. Af <i>Hodell</i> . (2 h., 2 fr.)	25
12. Fem trappor upp. 1 akt. Af <i>Hodell</i> . (3 h., 2 fr.)	50
13. En perla bland äkta män. 1 akt. Öfvers. (3 h., 2 fr.)	40
14. Kärlek och upptåg. 3 akter. Af <i>Uller</i> . (5 h., 3 fr.)	50
15. Professorn njuter landtluft. 1 akt. (1 h., 1 fr. m. fl.)	40
17. Bättre aldrig än sent. 1 akt. Af <i>Uller</i> . (3 h., 1 fr.)	50
18. Älskaren på vinden. Monolog af <i>Hodell</i> . (En herre.)	25
19. För tidigt. 1 akt. Bearbetning. (2 h., 3 fr.)	50
20. Professorskan och blåstrumpan. 2 tabl. (7 h., 5 fr.)	50
21. Nr 5. Bearbetning af <i>Uller</i> . (2 h., 2 fr.)	50
22. Skarpskytten. Monolog af <i>Gustaf Richard</i> . (1 h.)	25
24. Supplikanten. Monolog af <i>Uller</i> . (1 h.)	25
25. Af caprice. 1 akt. Öfvers. (1 h., 2 fr.)	40
26. En herre med otur. 1 akt. Öfvers. (4 h., 1 fr.)	50
27. Hemkomsten. 4 akter. Af <i>Uller</i> . (9 h., 4 fr.)	75
28. Gud vare lof, bordet är dukadt! 1 akt. (3 h., 3 fr.)	40
29. Tre friare och en älskare. 1 akt. (3 h., 1 fr.)	50
30. Hans tredje hustru. 1 akt. Af <i>Flodmark</i> . (3 h., 1 fr.)	50
31. Lilla Julia. 1 akt. Af <i>Hodell</i> . (2 h., 4 fr.)	40
32. Adam och Eva. 3 tabl. Af <i>Hodell</i> . (4 h., 2 fr.)	50
33. List och flegma. 1 akt. Öfvers. (2 h., 2 fr.)	50
34. Min gamla hatt. Monolog af <i>Hodell</i> . (En herre.)	25
35. Min hustrus affärer. 1 akt. Af <i>Hodell</i> . (3 h., 2 fr.)	50

36.	Arfvinge till en million. 1 akt. (4 h., 1 fr.)	50
37.	Han bedrar sin hustru. 1 akt. (4 h., 2 fr.)	50
38.	Hon är från Grenna. 1 akt. (4 h., 2 fr.)	50
39.	Jag bjuder min major. 1 akt. Öfvers. (4 h., 1 fr.)...	50
40.	En liten satunge. 1 akt. Af <i>Deligny</i> . (2 h., 3 fr.) ...	50
41.	X. 1 akt. Af <i>Flodmark</i> . (4 h., 2 fr.)	50
42.	Punkt för punkt. 1 akt. Af <i>Murger</i> . (2 h., 2 fr.).....	50
43.	En angenäm öfverraskning. 1 akt. (4 h., 3 fr.).....	50
44.	En friare i lifsfara. 1 akt. Af <i>Flodmark</i> . (2 h., 3 fr.)	25
45.	En fiffig betjent. 1 akt. Af <i>Hodell</i> . (4 h., 2 fr.)	50
46.	En halftimmes uppehåll. 1 akt. Öfvers. (2 h., 1 fr.)	25
47.	Så straffas en äkta man. 1 akt. Af <i>Nétob</i> . (2 h., 3 fr.)	25
48.	En hemlighet. 1 akt. Af <i>Flodmark</i> . (5 h., 1 fr.)	50
49.	Rum att hyra. 1 akt. Öfvers. (3 h., 4 fr.)	50
50.	I tjänst åstundas. 1 akt. Öfvers. (3 herrar.).....	50
51.	Han hyr rum af sin betjent. 1 akt. (3 h., 2 fr.)	50
52.	Konjander. Stadsresan. 2 monol. af <i>Engström</i> . (1 h.)	25
53.	En Stockholmsmamsell. Monol. af <i>Hodell</i> . (1 h.).....	25
54.	Ett tioöre. 1 akt. (2 h., 2 fr.)	25
55.	Kärlek med ånga. 1 akt. Öfvers. (3 h., 2 fr.)	50
56.	Min blifvande mans porträtt. Toffeltaktiken. Den unga modren. Tre monologer af <i>Uller</i> . (1 fr.)	40
57.	En dag under smekmånaden. 1 akt. (1 h., 2 fr.)	25
58.	Lika mot lika. 1 akt. Af <i>Siraudin</i> . (1 h., 2 fr.)	40
59.	Mannen från södern. 1 akt. Öfvers. (5 h., 2 fr.)	40
60.	Janne Bulling. Monolog af <i>G. Engström</i> . (1 h.)	25
61.	Hvar skall jag tillbr. mina aftnar? 1 akt. (1 h., 2 fr.)	40
62.	Kamrer Tuting. 1 akt. Monolog. Sv. orig. (1 h.)	25
63.	Skuggornas hem. Af <i>R. Gustafsson</i> . (Nyårstrolleri.)...	50
64.	En fru som tar in opium. 1 akt. (3 h., 2 fr.).....	50
65.	Det var Gertrud! 1 akt. Af <i>Verconsin</i> . (1 h., 3 fr.)...	40
66.	Sockenskomakaren. Monolog af <i>Engström</i> . (1 h.)	25
67.	En kopp té. 1 akt. Öfvers. (4 h., 1 fr.)	50
68.	Mamsell Sundblad vill gifta sig. 1 akt. (3 h., 3 fr.)...	50
69.	Efter en promenad i vagn. 1 akt. (4 h., 2 fr.)	50
70.	En gammal flicka. Monolog af <i>Nétob</i>	25
71.	Jag känner till politiken, jag! 1 akt. Af <i>Hodell</i>	50
72.	En försigtig ungarl. Monolog af <i>Nétob</i> . (1 h.).....	25
73.	Mjuka tjenare! 2 akter. Af <i>Hodell</i> . (9 h., 3 fr.)	50
74.	Jeannette och Jeannetton. 2 akter. (4 h., 3 fr.)	50
75.	A. B. C. 1 akt. Af <i>Flodmark</i> . (4 h., 2 fr.).....	50
76.	Hos portvakten. 1 akt. (3 h., 4 fr.)	50
77.	En människovän. 2 akter. Af <i>Uller</i> . (4 h., 3 fr.) ...	50
78.	Stackars mammor! 1 akt. Öfvers. (3 h., 6 fr.).....	50
79.	Vägvisaren för resande i Sverige. 1 akt. (4 h., 1 fr.)	25
80.	Husvill för sista gången. 3 akter. (8 h., 4 fr.)	50
81.	De båda direktörerna. 1 akt. (5 h., 2 fr.).....	50
82.	Sockenskräddaren. Monolog af <i>Nétob</i> . (1 herre.)	25
83.	Val och qval. 1 akt. Af <i>Siraudin</i> . (3 h., 3 fr.).....	40
84.	I första klassens väntsal. 1 akt. (2 h., 1 fr.).....	50
85.	Det har jag gjort en visa om! 2 akter. Af <i>F. Hodell</i> . 50	

86.	En blygsam engelsman. 1 akt. (3 h., 2 fr.)	40
87.	En äkta man på glödande kol. 1 akt. (3 h., 2 fr.)...	50
88.	Angelika Rosendoft. Af <i>Mårten Holk j:r.</i> Monolog.	25
89.	Drilléns operett. 1 akt. (5 h., 2 fr.)	50
90.	Lam och lejoninna. 1 akt. (1 h., 1 fr.)	50
91.	Det drömda idealiet. Af <i>Emil Carl.</i> (4 h., 2 fr.)	50
92.	De båda döfva. 1 akt. Af <i>Jules Moinaux.</i> (5 h., 1 fr.)	50
93.	Gringoire. 1 akt. Af <i>de Banville.</i> (4 h., 2 fr.).....	50
94.	Vampyren. 1 akt. Af <i>J. Flodmark.</i> (3 h., 3 fr.).....	50
95.	Obrottslig tystlåtenhet. 1 akt. (3 h., 1 fr.).....	50
96.	I en järnvägskupé. 1 akt. (2 h., 1 fr.)	25
97.	Kupletter ur hr Larssons parisérfärd. Af <i>Hodell.</i>	25
98.	Om våren. 1 akt. Af <i>Leopold Laluyé.</i> (2 h., 2 fr.)	50
100.	En farlig kommission. 1 akt. Af <i>Hodell.</i> (3 h., 2 fr.)	50
101.	Mottagningstimmen. 1 akt. (6 h., 3 fr.)	50
102.	Balskorna. 1 akt. Af <i>Octave Gastineau.</i> (2 fr.)	40
103.	En herre utan frack. 2 akter. (4 h., 3 fr.).....	50
104.	En stund hos Diderot. 1 akt. (3 h., 3 fr.).....	50
105.	Susanna och gubbarne. 1 akt. (4 h., 1 fr.)	50
106.	Artistens album. 2 akter. (6 h., 3 fr.).....	50
107.	Fru Patapon. 1 akt. (2 h.)	40
108.	Den lilla sångfågeln. 1 akt. Öfvers. (3 h., 1 fr.) ...	40
109.	Handsekreteraren och kokken. 1 akt. (5 h., 1 fr.) ...	50
110.	Hund och katt. 1 akt. Öfvers. (2 h., 1 fr.)	50
111.	Kärlekens försyn. 3 akter. (4 h., 2 fr.)	60
112.	En brottslig betjent. 1 akt. (2 h., 1 fr.)	50
113.	Tre förälskade poliskonst. 1 akt. Af <i>Jo. Jo.</i> (4 h., 1 fr.)	50
114.	När kärleken slocknar. 1 akt. (2 h., 3 fr.)	50
115.	Undan för undan. 1 akt. Öfvers. (2 h., 3 fr.)	25
116.	Patron Trögelin på Afrikanskan. Monolog. (1 h.) ...	25
117.	Visdomstanden. 1 akt. (3 h., 3 fr.)	50
118.	Kärleken i regnväder. 1 akt. (2 h., 2 fr.)	50
119.	Ett slag med solfjädern. 1 akt. Öfvers. (3 h., 1 fr.)	40
120.	I Rom. 1 akt. Sv. orig. (6 h., 1 fr.)	50
121.	När man tappat sin börs. 1 akt. (2 h., 2 fr.)	50
122.	En orolig natt. 1 akt. Af <i>I. Lundström.</i> (3 h., 1 fr.)	50
123.	Mot beräkning. 1 akt. Af <i>A. J-n.</i> (1 h., 2 fr.).....	50
124.	Påhäng. 1 akt. (3 h., 2 fr.).....	40
125.	När det regnar. 1 akt. Öfvers. (3 h., 3 fr.).....	40
126.	En timmes roman. 1 akt. Af <i>Hoffmann.</i> (1 h., 2 fr.)	50
127.	Beräkning och missräkn. 1 akt. Af <i>Uller.</i> (5 h., 2 fr.)	50
128.	Satanella. 2 akter. (2 h., 2 fr.)	60
129.	Valéur & kompani. 1 akt. (3 h., 2 fr.).....	50
130.	Prins Kille och fröken Vira. (5 h., 2 fr.).....	50
131.	Lottens kabal och kärlek. 1 akt. (3 h., 1 fr.)	50
133.	De närsynta. 1 akt. Af <i>C. A. Görner.</i> (3 h., 2 fr.)	50
134.	En äkta man som gräter. 1 akt. (2 h., 3 fr.)	50
135.	Ett parti piquet. Af <i>Fournier</i> o. <i>Meyer.</i> (3 h., 1 fr.)	40
136.	Aktrisen. 1 akt. (1 h., 3 fr.).....	25
137.	Gräshoppan och myran. 1 akt. Af <i>A. Eyraud.</i> (2 fr.)	50
138.	Sångtexten till Enkan från Malabar	50

139.	Diplomaten mot sin vilja. 1 akt. (6 h., 2 fr.)	50
140.	Ett grått hårstrå. 1 akt. (1 h., 1 fr.)	40
141.	Två modeller. 1 akt. (1 h., 1 fr.)	40
142.	Numro ett, rundt om hörnet. 1 akt. (4 h.)	50
143.	Midnattspöket. Af <i>Salingré</i> . 1 akt. (3 h.)	25
144.	I klädloggen. 1 akt. Öfvers. (4 h.)	40
145.	Flugan. Monolog på vers af <i>Guiard</i> . (1 h.)	25
146.	Matrosen Calle Petterssons humoristiska berättelse öfver Vegafärden. Af <i>Gusten B.</i> (1 h.)	25
147.	Figge Lundqvist. Monolog af <i>Gusten B.</i> (1 h.)	25
148.	Tosingar. 1 akt. Af <i>Wurm Junior</i> . (5 h., 3 fr.)	50
149.	Tankelåsaren och magnetisören. 1 akt. (3 h., 2 fr.)	25
150.	Professor Plusqvamperiectums populära föreläsning om Ingenting och Någotting. 2 monol. Af <i>Gust. B.</i> (1 h.)	25
151.	Från min ungarstid. 1 akt. (5 h., 2 fr.)	50
152.	Herr Larssons resa till senaste landbruksmötet. 2 akter. Af <i>F. Hodell</i> . (5 h., 5 fr.)	50
153.	Min första soiré. Monolog. Af <i>B. Cederberg</i> . (1 fr.)	25
154.	Pappa har ju gifvit lof! 1 akt. (3 h., 4 fr.)	50
155.	Smaklig måltid! 1 akt. (3 h.)	25
156.	Min gamla frack. Från Babels torn. Så går det till. Monologer och föredrag af <i>B. Cederberg</i> .	25
157.	Patron Trügelins debut. Monolog. Af <i>Malle</i> . (1 h.)	25
158.	Den nye stadsposten. Monolog. Af <i>Malle</i> . (1 h.)	25
Nr 159—181 hafva förut tillhört Dramatisk salong.		
159.	Sannjugaren. 1 akt. Af <i>Scribe</i> o. <i>Melesville</i> . (6 h., 2 fr.)	40
160.	Marton o. Frontin. 1 akt. Öfvers. (1 h., 1 fr.)	40
161.	Misstroende och list. 1 akt. Af <i>Dieulafoi</i> . (2 fr.)	40
162.	De oberoende. 3 akter. Af <i>Scribe</i> . (5 h., 3 fr.)	50
163.	De förtrogne. 2 akter. Af <i>Müllner</i> . (4 h., 2 fr.)	50
164.	Ålderdom o. kärleksyra. 2 akter. Sv. orig. (5 h., 3 fr.)	50
165.	Bruden. 1 akt. Af <i>Körner</i> . (2 h.)	40
166.	Egendomen v. landsvägen. 1 akt. Öfvers. (2 h., 1 fr.)	40
167.	Hvem är narrad? 1 akt. Af <i>Ancelot</i> . (5 h., 3 fr.)	50
168.	Ännu en Pumpnickel. 1 akt. (8 h., 3 fr.)	50
169.	Giftermälet på befällning. (3 h., 2 fr. m. fl.)	40
170.	Den nya öfversten. 1 akt. (4 h., 2 fr. m. fl.)	40
171.	Silkesstegen. 1 akt. Öfvers. (4 h., 2 fr.)	50
172.	En herre och ett fruntimmer. 1 akt. (2 h., 2 fr.)	50
173.	Ett tankstreck. 2 tabl. Af <i>J. F. Fr</i> - (3 h., 3 fr.)	40
174.	Tantens glömska. 1 akt. Af —e—n. (1 fr.)	25
175.	Fjärilsfebern. 3 akter. Af <i>V. Sardou</i> . (4 h., 3 fr.)	50
176.	Stora Moguls essence. 1 akt. (3 h., 2 fr. m. fl.)	25
177.	Marinettes små skälmostycken. 1 akt. (2 h., 1 fr.)	50
178.	Svartsjuka i otid. 1 akt. Efter <i>Molière</i> . (4 h., 3 fr.)	40
179.	Ett litet huskors. 2 afd. Bearb. af <i>Wallmark</i> . (2 h., 1 fr.)	40
180.	En liten förmyndare. 1 akt. Af <i>Barrière</i> . (5 h., 1 fr.)	50
181.	Onkelns hemlighet. 1 akt. Öfvers. (4 h., 3 fr.)	50
182.	Lugn i stormen. 1 akt. Af <i>Dreyfus</i> . (1 h., 1 fr.)	25
183.	Förlofvade för fort. 1 akt. Af <i>Wichert</i> . (2 h., 4 fr.)	40

Handbok i nutidens Magi.

Af Professor **Hoffmann**.

Del I. Kortkonster. Med 58 träsnitt. 1 kr. 50 öre. Del II. Konster med mynt, ur, ringar, näsdukar, dominobrickor, tärningar, kulor, hattar m. m. Med 214 träsnitt. 3 kr. 50 öre.

Trädgårdsbok.

Anvisning till odling af köksväxter, fruktträd, bärbuskar, träd och buskar för parker, blommor på kalljord och i boningsrum m. m. Af **Erik Lindgren**. **Belönad med Kongl. Landtbr. Akademiens större silfvermedalj**. Sjette genomsedda och tillökade upplagan. Med 130 träsnitt. 1 kr. 50 öre.

Konditorn.

Handbok i konsten att tillverka sockerbageri- och konditorivaror. Med 115 illustrationer. Jämte en yrkesordbok. Af **Carl J. Grafström**. 4 kr.

H. J. G. A. Lacoppidans Landthushållningslära.

Öfvers. af **Hj. Nathorst**. 3 kr. 50 öre.

En ungdomsväns varning

för ungdomens farligaste fiende, eller **Själfbefläckelsen, dess följder, botande och förebyggande**. Med belysning genom exempel ur lifvet. För ungdomen, föräldrar och uppfostrare af **Dr S. C. Kapff**. 40 öre.

Vi hänvisa angående detta arbetes värde till recensionen i "Vaktaren", fullständigt aftryckt i arbetet.

Ungdomens sedliga uppfostran

med hänsyn till könens inbördes förhållande. Af **Doktor Elizabeth Blackwell**. Efter originalets 6:e omarbetade upplaga. 1 kr.

Den unge mannen

vid sitt inträde i lifvet. Af **W. Guest**. Med förord af Biskop **Landgren**. 50 öre.

Den lyckade talaren.

Oumbärlig handbok vid **familjehögtider af alla slag**, såsom förlofningar, lysningar, bröllop, födelse- och namnsdagar, barn dop, sexor m. m. jämte inledning om konsten att deklamera. För glädjens och trefnadens vänner samlad af **Aug. W. Lund**. 3:e tillökade upplagan. 1 kr.

Formulärbok för tal vid skålar

å förlofningar, bröllop, silfver- och guldbryllup, födelse- och namnsdagar, bortresa och återkomst m. fl. tillfällen. Till ledning för mindre öfvade talare författad af **A. T. P—n**. 75 öre.

Nyaste Trollkonstbok,

som snart sagdt inom en handvändning kan af en vanlig meniska göra en fulländad trollkarl. En samling af de mest förvånande äldre och nyare lätt verkställbara konststycken ur taskspeleriets, magiens, magnetismens, optikens, fysikens och fyrverkeriets område, efter **Bosco** m. fl. utmärkta trollkonstnärer. 75 öre.

Dansskolan.

Handledning i nutida sällskapsdansar, jemte 100 kotiljongturer. Af *Axelina Apelbom*. 75 öre.

Spelregler i västfickformat.

Preferenceregler 25 öre. Wiraregler 35 öre.

Dansboken i västfickformat.

Lättfattliga anvisningar att lära dansa polonäs, vals, galopp, polka, fransäs, lancierquadrille m. m. samt utvalda turer till kotiljong. 25 öre.

56 Födelse- och Namnsdags-gratulationer,

på vers, af *G. Alfson*. 40 öre.

Den snälla Köksan.

300 enkla anvisningar till matlagning för tarfliga hushåll. Af *Christina Lindgren*. 50 öre.

Kanske vid er spis ibland — Ni i tvekan er befinner. — Tag då "Köksan" i er hand — Och ni ändamålet vinner. — Femti öre, städsel blott — Kostar hon och allt blir godt.

Den oöfverträfflige Taskspelaren

eller konsten att bli trollkarl på tio minuter. **80** lättlärd, förvånande konststycken, till angenämt tidsfördrif i glada sällskap. 25 öre.

Sällskapslifvets grundlagar.

En handbok för inträdet och vistandet i salongen. Af *Baronessan de Fresne*. 75 öre.

Stora inkomster med ringa kapital.

Talrika anvisningar för företagsamma personer att genom tillverkning af en mängd lättsålda artiklar bereda sig goda inkomster eller inbespara årliga utgifter. Af *E. W. Kreplin*. 1 kr. 25 öre.

Från teaterverlden.

Anekdoter och episoder. Samlade af en gammal skådepelare. 2 samlingar à 1 kr. hvardera.

www.books2ebooks.eu